

ΑΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

ΤΟΜΕΑΣ : ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

**«ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ
Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ»**

ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ: ΤΣΕΤΣΕΡΗ ΚΑΛΛΙΟΠΗ

ΑΜ:2002109

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ : κ. ΧΡΗΣΙΜΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

ΚΑΛΑΜΑΤΑ, 2014

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θέλω να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα καθηγητή κ. Χρήσιμο Σταύρο για την πολύτιμη βοήθεια του και για την συνεχή καθοδήγηση του.

Επιπλέον, θέλω να ευχαριστήσω:

Την κ. Ευαγγελία Σαρρή –Γώγου, αντιδήμαρχο βρεφονηπιακών σταθμών και μέριμνας υπερηλίκων και τους συνεργάτες της στον δήμο Πειραιά.

Την κ. Σερμέα Ελένη, Πρόεδρο των παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών του δήμου Αγίας Βαρβάρας για την βοήθειά τους στην συλλογή των στοιχείων.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η συγκεκριμένη εργασία ερευνά τις δημόσιες πολιτικές των δήμων του Πειραιά και της Αγίας Βαρβάρας και επικεντρώνεται στον τομέα των παιδικών σταθμών.

Συνέλεξα πληροφορίες τόσο μέσω ενός ερωτηματολογίου, το οποίο συντάχθηκε από κοινού με τον επιβλέποντα καθηγητή, τον κύριο Χρήσιμο, όσο και από πληροφορίες από άλλα μέσα, όπως διαφημιστικά των δήμων και απευθείας επαφές με τους υπευθύνους των διαφόρων τμημάτων των κοινωνικών υπηρεσιών του εκάστοτε δήμου.

Σκοπός της εργασίας είναι η σύγκριση, κυρίως, μεταξύ των παιδικών σταθμών των δύο δήμων και της πολιτικής που ακολουθούν σε αυτό τον τομέα αλλά και γενικότερα στους τομείς της κοινωνικής πολιτικής και της κοινωνικής αλληλεγγύης των δύο δήμων.

Στην αρχή -εισαγωγή της εργασίας παρατίθενται ο όρος της κοινωνικής πολιτικής, τα κύρια πεδία εφαρμογής της καθώς και κάποια στοιχεία για την εφαρμογή της σε εθνικό επίπεδο.

Προχωρώντας στο πρώτο κεφάλαιο αναλύονται ο τρόπος, με τον οποίο εφαρμόστηκε στην Ευρώπη η κοινωνική αλληλεγγύη και αναλύεται η κοινωνική πολιτική στην Ελλάδα σε κεντρικό και τοπικό επίπεδο.

Στο δεύτερο κεφάλαιο αναλύονται κάποια γενικά στοιχεία για τους δύο προαναφερθέντες δήμους καθώς και στοιχεία για τις δομές των πολιτικών τους.

Στο τρίτο κεφάλαιο γίνεται αναφορά στον θεσμό των παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών της Ελλάδας και αναλύεται ο Πρότυπος Κανονισμός Λειτουργίας που έχει εφαρμοστεί από το κράτος μέσω νόμου.

Στο τέταρτο γίνεται ανάλυση των ερωτήσεων του ερωτηματολογίου που απαντήθηκαν για κάθε σταθμό ξεχωριστά στους δύο Δήμους της ατομικής έρευνας.

Και στο τέλος, παρατίθεται ο επίλογος με τα συμπεράσματα που περιέχουν τα προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζουν οι δήμοι στην κοινωνική πολιτική τους, τις ομοιότητες και τις διαφορές των δήμων έρευνας στον τομέα αυτό καθώς και τα προβλήματα που προκύπτουν από τη σύγκριση των σταθμών στους δύο Δήμους .

Κλείνοντας, θα ήθελα να αναφερθώ στην γενικότερα άρτια συνεργασία και επικοινωνία με τους κατά τόπους φορείς, με τους οποίους το μοναδικό πρόβλημα που συνάντησα ήταν η ανάγκη για συνεχή παρακίνηση προκειμένου να ασχοληθούν με τα παραπάνω ερωτηματολόγια καθώς και η ανάγκη συμπλήρωσης αρκετών αιτήσεων προκειμένου να μου δοθούν διάφορα έγγραφα για να ολοκληρωθεί η έρευνά μου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	3
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ.....	7-15
<u>ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ</u>	
1.1 Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ.....	7-9
1.2 Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	10-15
I.Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΕ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ.....	10-13
II.Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΕ ΤΟΠΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ.....	14-15
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ	16-24
<u>ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΥΛΕΓΓΥΗ ΔΗΜΩΝ ΠΕΙΡΑΙΑ ΚΑΙ ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ</u>	
2.1.ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΔΗΜΟ ΠΕΙΡΑΙΑ.....	16
2.2 ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ ΔΗΜΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ.....	16-19
2.3.ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΔΗΜΟ ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ.....	20
2.4. ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ ΔΗΜΟΥ ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ.....	20-23
2.5 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΗΜΟΥ ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ ΓΙΑ ΤΣΙΓΤΑΝΟΥΣ.....	24
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ.....	25-35
<u>Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.</u>	
3.1 ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΤΑΘΜΟΥΣ.....	25
3.2 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΤΑΘΜΟΥΣ.....	26
3.3 ΠΡΟΤΥΠΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΣΤΑΘΜΩΝ.....	26-35
I.ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΝΟΝΑ	26
II.ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΑΘΜΩΝ.....	27
III.ΣΚΟΠΟΣ ΤΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ.....	27
IV.ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ.....	28
V. ΔΙΑΚΟΠΗ ΦΙΛΟΞΕΝΕΙΑΣ.....	29

VI ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ.....	29
VII ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΤΟΥΣ ΣΤΑΘΜΟΥΣ.....	30
VIII. ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ.....	31
IX. ΙΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΤΡΟΦΗ	31
X . ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ.....	31-32
XI. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ.....	33-35

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4..... 36

ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΚΟΥΣ ΣΤΑΘΜΟΥΣ

ΣΤΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ ΠΕΙΡΑΙΑ ΚΑΙ ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ

4.1 ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΚΟΥΣ ΣΤΑΘΜΟΥΣ.....	36
4.2 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΚΟΥΣ ΣΤΑΘΜΟΥΣ.....	36-37
4.3 ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΔΗΜΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ	37-51
I. ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ.....	37-38
II. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ.....	38-39
III. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ.....	39-44
IV ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ.....	44-46
V. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΓΟΝΕΩΝ	46-50
VI. ΕΞΟΔΑ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ	50-51
4.4 ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΔΗΜΟΥ ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ	52-56
I. ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ	52
II. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΠΑΙΔΙΚΩΝ	52
III. ΠΑΡΟΧΕΣ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ	52
IV. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΚΟΥΣ ΣΤΑΘΜΟΥΣ	53-54
V. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	54-56
VI. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΓΟΝΕΩΝ.....	56-58
ΕΠΙΛΟΓΟΣ-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	59-61
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	62
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	63-65

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Κοινωνική πολιτική είναι η οργανωμένη παρέμβαση του κράτους ή του εκάστοτε φορέα, η οποία μέσα από την αναγνώριση και κάλυψη αναγκών σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο στοχεύει στην ρύθμιση της κοινωνικής αναπαραγωγής και την εξασφάλιση της κοινωνικής συνοχής και ειρήνης¹.

Τα κύρια πεδία εφαρμογής της είναι η υγεία, η κοινωνική ασφάλιση, η παιδεία, η κοινωνική στέγαση, η παιδική και εφηβική μέριμνα, η προστασία των ατόμων της τρίτης ηλικίας και των αναπήρων, η ενίσχυση της οικογένειας, η ενίσχυση των οικονομικά αδυνάτων πολιτών καθώς και η μέριμνα για την απασχόληση των πολιτών.

Η κοινωνική πολιτική ασκείται μέσα από ένα σύνολο εξειδικευμένων φορέων δημοσίου η ιδιωτικού χαρακτήρα.

Στα πλαίσια του εθνικού κράτους δύο είναι τα επίπεδα άσκησης της κοινωνικής πολιτικής, το κεντρικό επίπεδο και το τοπικό επίπεδο. Το κράτος σχεδιάζει (σε κεντρικό επίπεδο) και ασκεί δημόσιες πολιτικές, οι οποίες εφαρμόζονται, κυρίως, σε τοπικό επίπεδο.

Στο κεντρικό επίπεδο εντάσσονται τα υπουργεία και οι αρμόδιοι φορείς δημοσίου χαρακτήρα. Κύρια ευθύνη τους είναι ο επιτελικός σχεδιασμός και καθορισμός των κύριων κατευθυντήριων γραμμών άσκησης της κοινωνικής πολιτικής και ο έλεγχος τους. Επιπλέον, αποφασίζει για τους πόρους και τους θεσμούς από τους οποίους θα εφαρμοστούν οι πολιτικές αυτές.

Στο τοπικό επίπεδο ασκείται από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Η Τοπική Αυτοδιοίκηση μπορεί να σχεδιάζει και να αποφασίζει για την κοινωνική πολιτική που ασκεί στα πλαίσια, όμως, όσων ορίζει ο νόμος. Είναι σημαντικός φορέας εφαρμογής της κοινωνικής πολιτικής του κεντρικού κράτους.

Στην εργασία αυτή θα αναφερθεί κυρίως το τοπικό επίπεδο κοινωνικής πολιτικής όσον αφορά δύο μεγάλους σε πληθυσμό δήμους τον Δήμο Πειραιά και τον Δήμο Αγίας Βαρβάρας

Ο Δήμος Πειραιά είναι ουσιαστικά η περιοχή όπου ανθεί το εμπόριο αφού έχει στην αρμοδιότητα του την επίβλεψη του μεγαλύτερου λιμανιού της Ελλάδας και ο δήμος Αγίας Βαρβάρας έχει την ιδιαιτερότητα ότι οι κάτοικοι ανήκουν στην πλειοψηφία τους στην ευπαθή ομάδα των αθίγγανων.

Η εργασία ξεκινά με ανάλυση της κοινωνικής πολιτικής στην Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς και την ανάλυση της κοινωνικής πολιτικής στην Ελλάδα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

1.1 Η Κοινωνική πολιτική στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Οι στόχοι¹ της κοινωνικής πολιτικής στην Ευρωπαϊκή Ένωση καθορίζονται από την συνθήκη της Λισσαβόνας, η οποία έγινε δεκτή από τις 27 χώρες μέλη στις 13 Δεκεμβρίου 2007 και τέθηκε σε ισχύ την 1^η Δεκεμβρίου 2009. Η Ελλάδα επικύρωσε την συνθήκη μέσα από ψηφοφορία στην Βουλή στις 12 Αυγούστου 2008.

Περιλαμβάνει την προώθηση της απασχόλησης, την βελτίωση των όρων διαβίωσης και εργασίας, την ίση μεταχείριση των εργαζομένων, την επάρκεια της κοινωνικής προστασίας σε σχέση με τις ανάγκες, τον κοινωνικό διάλογο, την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού που στοχεύει στην επίτευξη υψηλού και βιώσιμου επιπέδου απασχόλησης καθώς και την καταπολέμηση των αποκλεισμών.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση συμβάλλει στην ανάπτυξη των αξιών σεβόμενη την πολυμορφία των λαών, την εθνική ταυτότητά τους καθώς και την οργάνωση της δημόσιας εξουσίας σε εθνικό, τοπικό και κρατικό επίπεδο διεθνώς.

Για την ανάδειξη και κατανόηση από τους πολίτες των θεμελιωδών δικαιωμάτων που απορρέουν από τις παραδόσεις και διεθνείς υποχρεώσεις των κρατών - μελών, τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις κοινοτικές συνθήκες, καθώς και από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών δημιουργήθηκε ο Θεμελιώδης Χάρτης Δικαιωμάτων.

Ο Χάρτης² δημιουργήθηκε τον Ιούνιο του 1999 από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κολωνίας. Τροποποιήθηκε και έγινε η επίσημη διακήρυξή του, για δεύτερη φορά, τον Δεκέμβρη του 2007 όταν μέσω της συνθήκη της Λισσαβόνας έγινε νομικά δεσμευτικός ισότιμα με τις συνθήκες.

Αποτελείται από ένα εισαγωγικό προοίμιο και 54 άρθρα που κατανέμονται σε 7 κεφάλαια. Τα κεφάλαια αναφέρονται στην αξιοπρέπεια, ελευθερία, ισότητα, αλληλεγγύη, ιθαγένεια, δικαιοσύνη και στο τελευταίο υπάρχουν οι πιο γενικές διατάξεις.

---

¹ ΠΗΓΗ : Μούσης Νίκος Σ., 2002 , Η κοινωνική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Αθήνα : Παπαζήσης.

² ΠΗΓΗ : www.eur.europa.eu, Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Τα κεφάλαια που αφορούν κυρίως την κοινωνική αλληλεγγύη είναι τα εξής:

➤ Το τρίτο κεφάλαιο, στο οποίο περιέχονται 7 άρθρα .

Κυρίως με τα άρθρα 24, 25 και 26, καθορίζονται τα δικαιώματα των παιδιών, τα δικαιώματα των ηλικιωμένων και τα δικαιώματα των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

α) Το άρθρο 24 αναφέρεται, κυρίως, στα παιδιά και ορίζει ότι έχουν δικαίωμα στην προστασία και φροντίδα που απαιτείται για την σωστή διαβίωσή τους και ότι μπορούν να εκφράζουν ελεύθερα τη γνώμη τους. Επιπλέον, σε όλες τις πράξεις που αφορούν τα παιδιά είτε γίνονται από δημόσιους είτε από ιδιωτικούς φορείς αυτό που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη είναι το υπέρτατο συμφέρον του παιδιού.

β) Το άρθρο 25 αναφέρεται στα δικαιώματα των ηλικιωμένων και η Ευρωπαϊκή Ένωση αναγνωρίζει το δικαίωμά τους να διάγουν μια αξιοπρεπή και ανεξάρτητη ζωή και να συμμετέχουν στα κοινωνικά και πολιτιστικά δρώμενα.

γ) Το άρθρο 26 αφορά την ένταξη των ατόμων με ειδικές ανάγκες στα μέτρα που θα τους προσφέρουν αυτονομία, κοινωνική και επαγγελματική ένταξη και συμμετοχή στον κοινοτικό βίο.

➤ Το τέταρτο κεφάλαιο, στο οποίο περιέχονται δώδεκα άρθρα από τα οποία αυτά που αναφέρονται στην κοινωνική αλληλεγγύη, είναι το άρθρο 34 και το άρθρο 35.

1) Το άρθρο 34 αναφέρεται στην κοινωνική ασφάλεια και κοινωνική αρωγή. Η Ευρωπαϊκή Ένωση σέβεται το δικαίωμα του πολίτη στην παροχή κοινωνικής ασφάλειας και στην συμμετοχή σε κοινωνικές υπηρεσίες που θα του εξασφαλίσουν προστασία όπως η μητρότητα, η ασθένεια, το εργατικό ατύχημα, η έξαρση, το γήρας. Κάθε πολίτης που διαμένει στις χώρες -μέλη έχει δικαίωμα στις κοινωνικές παροχές σύμφωνα με τις εθνικές νομοθεσίες. Επιπλέον, η Ευρωπαϊκή Ένωση για να καταπολεμήσει τον κοινωνικό αποκλεισμό και την φτώχεια αναγνωρίζει και σέβεται το δικαίωμα κοινωνικής αρωγής και στεγαστικής βοήθειας για την εξασφάλιση μιας αξιοπρεπούς διαβίωσης.

2) Το άρθρο 35 που αναφέρεται στην πρόληψη της υγείας ορίζει ότι κάθε πολίτης έχει δικαίωμα πρόσβασης σε δωρεάν ιατρική περίθαλψη.

Ο ρόλος των κρατών -μελών είναι να εφαρμόζουν τις διατάξεις αυτές και να εκπονούν και να καταθέτουν εκθέσεις για τις στρατηγικές πάνω στα θέματα της κοινωνικής πολιτικής. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εγκρίνει μέτρα ενθάρρυνσης με σκοπό να ενισχύσει την δράση τους και ελέγχει αν τα προγράμματα υλοποιούνται.

Η Ευρωπαϊκή³ Επιτροπή είναι υπεύθυνη για να εκπονεί εκθέσεις ώστε να ενημερώνει τους πολίτες για την εφαρμογή του Χάρτη και να ελέγχει την πρόοδο που σημειώνεται κατά την εφαρμογή του. Η τελευταία έκθεση που έχει συντάξει αφορά το ημερολογιακό έτος 2011. Από την έκθεση συνάγεται το συμπέρασμα ότι οι πολίτες ενδιαφέρονται να μάθουν για τα δικαιώματα που έχουν, για τις αρχές στις οποίες πρέπει να απευθύνονται και για το αν ο Χάρτης εφαρμόζεται σωστά ή όχι.

Το συμπέρασμα, στο οποίο κατέληξε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, είναι ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έλαβε συγκεκριμένα μέτρα για την προώθηση της αποτελεσματικής εφαρμογής του Χάρτη. Αυτά τα μέτρα περιλαμβάνουν:

- Τήρηση αυστηρής πολιτικής εφαρμογής του δικαιώματος των πολιτών για ελεύθερη κυκλοφορία.
- Προώθηση των δικαιωμάτων του παιδιού για τα δικαιώματά του και τη θέσπιση νέων κανόνων για την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών καθώς και της παιδικής πορνογραφίας.
- Τήρηση της κοινωνικής αλληλεγγύης για μια καλύτερη επιβίωση των πολιτών μέσω αρκετών ευρωπαϊκών προγραμμάτων που αφορούν την φτώχεια και την κοινωνική εξαθλίωση.

Η στρατηγική⁴ της Ευρωπαϊκής Ένωσης “ΕΥΡΩΠΗ 2020” ξεκίνησε το 2010 με ορίζοντα το 2020. Στόχος της δεν είναι μόνο η αντιμετώπιση της κρίσης αλλά και η δημιουργία των συνθηκών για μία ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς.

Επικεντρώνεται σε πέντε τομείς, οι οποίοι είναι, η απασχόληση, η έρευνα και ανάπτυξη, η εκπαίδευση, η καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και η κλιματική αλλαγή. Στον τομέα της απασχόλησης υπάρχει στόχος να επιτευχθεί η απασχόληση του 75% των πολιτών ηλικίας 20-64 ετών και στον τομέα της καταπολέμησης της φτώχειας στόχος είναι η μείωση τουλάχιστον κατά 20 εκατομμύρια των ατόμων που βρίσκονται σε κατάσταση φτώχειας.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω όλων αυτών των στρατηγικών προσπαθεί να ανταπεξέλθει στις ραγδαίες εξελίξεις του σημερινού κόσμου και να μην αφήσει τις χώρες - μέλη να αντιμετωπίζουν μόνες τα προβλήματα και τις ανησυχίες των πολιτών.

---

³ ΠΗΓΗ : www.eur-lex-europa.eu/legal, , Έκθεση 2011 της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών οικονομικών και την Επιτροπή των Περιφερειών, Βρυξέλλες 16/4/2012

⁴ ΠΗΓΗ : Μούσης Νίκος Σ., 2002 , Η κοινωνική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Αθήνα : Παπαζήσης.

1.2 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

I. Κοινωνική πολιτική σε κεντρικό επίπεδο

Σε κεντρικό επίπεδο στην Ελλάδα υπεύθυνος για την άσκηση κοινωνικής πολιτικής είναι το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Τα θέματα που διαπραγματεύεται το συγκεκριμένο υπουργείο αφορούν τα εθνικά σχέδια δράσεις για την κοινωνική ένταξη, τις συντάξεις, τη στρατηγική για την κοινωνική προστασία, την υγειονομική περίθαλψη, την μακροχρόνια φροντίδα για τους ηλικιωμένους, την αποκατάσταση ατόμων ειδικών κατηγοριών, την παροχή ίσων ευκαιριών, την κοινωνική οικονομία, τα εργασιακά θέματα και την κοινωνική απασχόληση.

Στόχος του Υπουργείου είναι η διαμόρφωση του συστήματος κοινωνικής προστασίας ώστε να απαντά στις προκλήσεις, να καλύπτει επαρκώς τις ανάγκες του πληθυσμού και να φροντίζει για τις εργασιακές συμβάσεις.

Το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης⁵ (Ε.Κ.Κ.Α) είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δίκαιου υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας. Συστάθηκε με το άρθρο 6 του ν.3106/03 με τίτλο Εθνικό Κέντρο Άμεσης Κοινωνικής Βοήθειας (Ε.Κ.Α.Κ.Β) και με το άρθρο 6 του 3402/05 μετονομάστηκε σε Ε.Κ.Κ.Α. Ο οργανισμός του κέντρου περιέχεται στο Π.Δ 22/06. Με τον νόμο 3895/2010 (ΦΕΚ 206Α/8.12.2010) οι αρμοδιότητες των καταργηθέντων «Εθνικού Παρατηρητηρίου Ατόμων με αναπηρία» και του «Ινστιτούτου Προστασίας και Αλληλεγγύης» ενσωματώθηκαν στο Ε.Κ.Κ.Α, το οποίο διοικείται από επταμελές Διοικητικό συμβούλιο.

Στόχος του Ε.Κ.Κ.Α είναι ο έλεγχος και ο συντονισμός του δικτύου υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας και η κοινωνική και ψυχολογική υποστήριξη σε άτομα, οικογένειες και ευάλωτες κοινωνικές ομάδες.

Οι υπηρεσίες που προσφέρει το Ε.Κ.Κ.Α είναι οι εξής :

➤ Ανοιχτό κέντρο Ενημέρωσης Πρόνοιας

Σκοπός του είναι η προώθηση, ενημέρωση και ανταλλαγή απόψεων μεταξύ πολιτών, κοινωνικών επιστημών και φορέων πρόνοιας. Περιλαμβάνει την πληροφόρηση των ενδιαφερομένων

---

⁵ ΠΗΓΗ : www.erka.org.gr , Ιστοσελίδα Εθνικού Κέντρου Αλληλεγγύης.

για τα θέματα κοινωνικής πρόνοιας μέσω εκδηλώσεων, έντυπου και ηλεκτρονικού υλικού.

Διαθέτει πληροφοριακό υλικό σε κάθε ενδιαφερόμενο για τις υπηρεσίες του εθνικού συστήματος κοινωνικής φροντίδας, προστασίας και αλληλεγγύης, ενημερώνει και συνεργάζεται με τους φορείς που δραστηριοποιούνται σε αυτά τα θέματα και, επιπλέον, παρέχει επιστημονική βιβλιοθήκη και προβάλλει αρχεία από την πορεία των υπηρεσιών πάνω στα θέματα της πρόνοιας και κοινωνικής αλληλεγγύης.

➤ **Εθνική γραμμή παιδικής προστασίας «1107»**

Ορίζεται από το άρθρο 8 του Ν.3961/2011.Παρέχει όλο το 24 ώρο δωρεάν συμβουλευτική ψυχολογική και κοινωνική υποστήριξη στα παιδιά και τους εφήβους που βρίσκονται σε κίνδυνο. Κινητοποιεί τους κατάλληλους μηχανισμούς κοινωνικής παρέμβασης. Απευθύνεται στους γονείς και στους φορείς, όπως τα σχολεία, και στους επαγγελματίες, όπως οι δάσκαλοι που έχουν επαφή με τα παιδιά.

Στην λειτουργία του συμβάλουν με θεσμική συνεργασία το Κεντρικό Επιστημονικό Συμβούλιο για την αντιμετώπιση της θυματοποίησης και της εγκληματικότητας των ανηλίκων. Η επιστημονική υποστήριξη της Εθνικής γραμμής γίνεται από τον Βοηθό του Συνήγορου του Πολίτη που ασχολείται με τον τομέα για τα δικαιώματα του παιδιού και από το Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού.

Οι Υπηρεσίες του απευθύνονται σε παιδιά και εφήβους που ενδιαφέρονται να ενημερωθούν για ζητήματα που τους απασχολούν, σε ανηλίκους που χρειάζονται βοήθεια ή έχουν εμπλακεί σε παραβατικές πράξεις καθώς και σε παιδιά και ενήλικους που βιώνουν την κακοποίηση και έχουν πέσει θύματα εκμετάλλευσης και εμπορίας.

➤ **Ειδικό θεραπευτικό - συμβουλευτικό πρόγραμμα για την εφαρμογή της ποινικής διαμεσολάβησης**

Το Ε.Κ.Κ.Α ανταποκρινόμενο στις ανάγκες εφαρμογής του νόμου 3500/2006 περί αντιμετώπισης της ενδοοικογενειακής βίας και του άρθρου 11 σχετικά με την ποινική διαμεσολάβηση προώθησε τη λειτουργία, το 200, του Ειδικού Συμβουλευτικού Θεραπευτικού προγράμματος στην Αττική και την Θεσσαλονίκη για τα ζευγάρια, στα οποία εκδηλώνεται βία αλλά ζουν ακόμα μαζί και στα χωρισμένα ζευγάρια με παιδιά, στα οποία εκδηλώνονται περιστατικά βίας καθώς και για τα άτομα θύτες. Τα ζευγάρια παραπέμπονται στα αντίστοιχα προγράμματα στις Εισαγγελίες Αθηνών, Πειραιώς, Θεσσαλονίκης.

➤ **ΕΣΤΙΑ**

Είναι υπηρεσία διαχείρισης αιτημάτων στέγασης ατόμων που αναζητούν άσυλο και ασυνόδευτων ενηλίκων. Προσφέρει υπηρεσίες καταγραφής και παρακολούθησης αιτημάτων στέγασης. Τα στοιχεία διατίθενται προς ενημέρωση της κεντρικής αρχής και συντονίζει φορείς από το Υπουργείο Υγείας και εθελοντές ώστε να συνδράμουν την κεντρική αρχή για την μετακίνηση των αιτούντων από τα νησιά και τις παραμεθόριες περιοχές.

➤ **Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση για ΑΜΕΑ**

Είναι διαδικτυακή πύλη ΑΜΕΑ που προσφέρει ηλεκτρονικές υπηρεσίες ΚΕΠ όπου μπορούν να υποβάλουν αιτήσεις, να ενημερωθούν για τα νέα προϊόντα και την υποστήριξη της τεχνολογίας ΑΜΕΑ. Επίσης, προσφέρει κατάλογο όρων στην Ελληνική νοηματική Γλώσσα.

➤ **Κέντρα κοινωνικής υποστήριξης**

Τα κέντρα κοινωνικής υποστήριξης είναι αποκεντρωμένες υπηρεσίες σε οκτώ διαφορετικές αστικές περιοχές των νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης. Αποτελούν τις περιφερειακές πύλες εισόδου στο σύστημα της άμεσης κοινωνικής φροντίδας. Στελεχώνονται από έμπειρο προσωπικό (ψυχολόγους, κοινωνικούς λειτουργούς), λειτουργούν πέντε φορές την εβδομάδα και παρέχουν ψυχολογική υποστήριξη και κοινωνική υποστήριξη σε ανθρώπους και οικογένειες που έχουν ανάγκη.

➤ **Ξενώνες υποδοχής καταφύγια Προστατευόμενης φιλοξενίας**

Οι ξενώνες αυτοί προσφέρουν προσωρινή προστατευόμενη φιλοξενία σε άτομα που έχουν ανάγκη, όπως κακοποιημένες γυναίκες, έφηβοι που είναι θύματα εκμετάλλευσης και σε ενήλικες που βρίσκονται σε έκτακτη οικονομική ανάγκη. Οι ξενώνες συνεργάζονται με δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς και προσφέρουν συμβουλευτική και ψυχολογική υποστήριξη.

➤ **Τηλεφωνική γραμμή άμεσης κοινωνικής βοήθειας «197»**

Η γραμμή αυτή αποτελεί Εθνική Υπηρεσία έκτακτης ανάγκης για την παροχή επείγουσας ψυχολογικής και κοινωνικής στήριξης σε άτομα και οικογένειες που βρίσκονται σε κατάσταση έκτακτης ψυχολογικής και κοινωνικής ανάγκης.

➤ **Aboutyouth.gr**

Είναι ιστοσελίδα που δημιουργήθηκε από την διοίκηση του Ε.Κ.Κ.Α και παρέχει εξειδικευμένη βοήθεια στον εφηβικό, νεανικό πληθυσμό, σε Έλληνες και μετανάστες που ζουν και μεγαλώνουν στη χώρα.

➤ **e- pronia για τον πολίτη**

Ηλεκτρονική πλατφόρμα διασύνδεσης των υπηρεσιών πρόνοιας. Αποτελείται από διαδικτυακή πύλη πρόνοιας για την εξυπηρέτηση του πολίτη και σύστημα ηλεκτρονικής αναφοράς και αξιολόγησης δράσεων κοινωνικής φροντίδας και αλληλεγγύης.

➤ **Imigrant woman**

Είναι πρόγραμμα που αφορά τις εργαζόμενες μετανάστριες γυναίκες και τα θέματα που διαπραγματεύεται είναι η ισότητα στην εργασία και ο τρόπος για καλύτερη διαβίωση. Βοηθάει τις μετανάστριες να ενημερωθούν για τα δικαιώματα και τους τρόπους, με τους οποίους μπορούν να αντιδράσουν σε περίπτωση που υφίστανται διάκριση στην εργασία.

➤ **Υπηρεσία υλοποίησης Ευρωπαϊκών προγραμμάτων και συνεργασία με δίκτυα αλληλεγγύης**

Η υπηρεσία υλοποίησης Ευρωπαϊκών προγραμμάτων σχεδιάζει και υλοποιεί προγράμματα αυτοτελώς ή σε συνεργασία με άλλους κρατικούς φορείς. Το ΕΚΚΑ διαθέτει διαχειριστική επάρκεια από την αρμόδια Διαχειριστική Αρχή για εκτέλεση προγραμμάτων ΕΣΠΑ .Εκτελεί προγράμματα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο Ευρωπαϊκών Ταμείων και προωθεί προτάσεις δράσεων και έργων κοινωνικής αλληλεγγύης.

II. Κοινωνική Πολιτική σε τοπικό επίπεδο

Η άσκηση κοινωνικής πολιτικής⁶ από φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης έχει διαμορφωθεί τις τελευταίες δεκαετίες στο πλαίσιο της αποκέντρωσης του κράτους. Ο ρόλος των δήμων ως προς την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών σε «τοπικό χαρακτήρα» αναδείχθηκε ως κεντρικός, προκειμένου να καλύπτονται οι ανάγκες των τοπικών κοινωνιών.

Η οργανωτική διάρθρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης περιλαμβάνει δύο σκέλη: την πρωτοβάθμια Αυτοδιοίκηση, όπου ανήκουν οι Δήμοι, και την δευτεροβάθμια Αυτοδιοίκηση, όπου ανήκουν οι Περιφέρειες.

Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης οργανώνουν τις παρεχόμενες υπηρεσίες είτε μέσω της σύστασης Νομικών Προσώπων, όπως τα Νομικά πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και τα Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου, τα οποία είναι δημοτικές επιχειρήσεις, αναπτυξιακές εταιρίες ή αστικές - μη κερδοσκοπικές εταιρίες, είτε μέσω της σύστασης κοινωνικής υπηρεσίας, η οποία λειτουργεί στον εσωτερικό κορμό του δήμου. Ο τρόπος άσκησης της κοινωνικής πολιτικής πραγματοποιείται με τη δημιουργία δομών που σχεδιάστηκαν με αφορμή τα Ευρωπαϊκά προγράμματα, από πρωτοβουλίες των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, όπως για παράδειγμα τα ΚΑΠΗ, και δομές που προήλθαν από κεντρική διοίκηση στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, όπως για παράδειγμα οι παιδικοί σταθμοί.

Η δυνατότητα των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης να ασκούν κοινωνική πολιτική είναι θεσμοθετημένη βάσει του κώδικα δήμων και κοινοτήτων, στο άρθρο 75. Στο κώδικα για την κοινωνική προστασία και αλληλεγγύη προβλέπεται :

- Η εφαρμογή πολιτικών για την κοινωνική φροντίδα της βρεφικής και παιδικής ηλικίας και της τρίτης ηλικίας με την ίδρυση και λειτουργία νομικών προσώπων και ιδρυμάτων, όπως παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών, βρεφοκομείων, ορφανοτροφείων, κέντρων ανοιχτής περίθαλψης, γηροκομείων και την μελέτη σχετικών κοινωνικών προγραμμάτων
- Η εφαρμογή πολιτικών για την υποστήριξη και φροντίδα ευπαθών κοινωνικών ομάδων με την παροχή υπηρεσιών υγείας, όπως δημιουργία δημοτικών και κοινοτικών ιατρείων, κέντρων αγωγής υγείας, συμβουλευτικής στήριξης των θυμάτων οικογενειακής βίας
- Η μέριμνα για την στήριξη αστέγων και οικονομικά αδύνατων με την παραχώρηση δημοτικών και κοινοτικών οικοπέδων σε αυτούς ή με την παροχή χρημάτων, ειδών διαβίωσης και περίθαλψης σε κατοίκους που αντιμετωπίζουν προβλήματα διαβίωσης. Επίσης, οργάνωση και

⁶ ΠΗΓΗ : Βλάχου Μ., Οικονόμου Θ., Φλωρίνης Δ., (2000), Θέματα Κοινωνικής Πολιτικής και πεδία εφαρμογής. Θεσσαλονίκη: University Studio.

εφαρμογή προγραμμάτων για την πρόληψη της παραβατικότητας

- Ο σχεδιασμός και η εφαρμογή προγραμμάτων για την ένταξη των αθίγγανων και παλιννοστούντων ομογενών μεταναστών και προσφύγων στην κοινωνική και οικονομική της τοπικής κοινωνίας
- Η προώθηση και ανάπτυξη του εθελοντισμού και της κοινωνικής αλληλεγγύης με την δημιουργία τοπικών δικτύων κοινωνικής αλληλεγγύης και ομάδων εθελοντών που θα δραστηριοποιούνται για την επίτευξη των στόχων.

Οι αρμοδιότητες αυτές, στο επίπεδο της Πρωτοβάθμιας Αυτοδιοίκησης, αναφέρονται αφενός στην ίδρυση και τη λειτουργία παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών, βρεφοκομείων, ορφανοτροφείων, κέντρων ηλικιωμένων, κέντρων υποστήριξης και αποκατάστασης ατόμων με ειδικές ανάγκες καθώς και τον καθορισμό, με τοπικές κανονιστικές αποφάσεις, των όρων για τη χρήση και λειτουργία τους. Αφετέρου, αφορούν τη μελέτη και την εφαρμογή κοινωνικών προγραμμάτων. Σε επίπεδο Περιφερειακών Αυτοδιοικήσεων, οι αντίστοιχες αρμοδιότητες αφορούν τη δυνατότητα εκπόνησης και εφαρμογής κοινωνικών προγραμμάτων, την ίδρυση κέντρων παροχής κοινωνικών υπηρεσιών, την επιχορήγηση ιδρυμάτων κοινωνικής πρόνοιας και την παροχή οικονομικής ενίσχυσης ή επείγουσας περίθαλψης, σε άτομα, οικογένειες ή ομάδες, που βρίσκονται εκτάκτως σε κατάσταση ανάγκης¹⁴.

Τέλος, στη Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση ανήκουν και οι αρμοδιότητες αδειοδότησης ιδρυμάτων παιδικής πρόνοιας, καθώς και μη κερδοσκοπικών νομικών προσώπων για ηλικιωμένους και άτομα με ειδικές ανάγκες. Επίσης, το άρθρο 19 του ν. 2646/1998, μεταβιβάζει αρμοδιότητες που αφορούν βρεφονηπιακούς σταθμούς και κατασκηνώσεις, στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης Πρώτου και Δευτέρου βαθμού αντίστοιχα.

Στο επόμενο κεφάλαιο θα παρουσιάσουμε μια ανάλυση της κοινωνικής αλληλεγγύης που γίνεται στους Δήμους της Αγίας Βαρβάρας και στον Δήμο Πειραιά καθώς και τις δομές που έχει ο κάθε Δήμος αντίστοιχα σε αυτόν τον τομέα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

2. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΔΗΜΩΝ ΠΕΙΡΑΙΑ

ΚΑΙ ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ

2.1.Γενικά στοιχεία Δήμος Πειραιά

Ο Πειραιάς⁷ είναι πόλη, μέρος του πολεοδομικού συγκροτήματος της Αθήνας, η οποία διαθέτει το σημαντικότερο λιμένα της Ελλάδας και της ανατολικής Μεσογείου. Ο Πειραιάς, συμπεριλαμβάνει το Δήμο Πειραιώς, ο οποίος έχει πληθυσμό 163.688 κατοίκους γεγονός που τον καθιστά τον πέμπτο μεγαλύτερο σε πληθυσμό δήμο της χώρας. Η περιφερειακή ενότητα Πειραιώς αποτελείται από τον ομώνυμο δήμο και ακόμα τέσσερις δήμους (Δήμος Νίκαιας, Δήμος Κορυδαλλού, Δήμος Κερατσινίου, Δήμος Περάματος), με συνολικό πληθυσμό 448.997 κατοίκους. Το κέντρο του Πειραιά απέχει περίπου 10 χιλιόμετρα από το κέντρο της Αθήνας.

2.2. Κοινωνικές Δομές Δήμος Πειραιά

Η Κοινοφελής Δημοτική Επιχείρηση Πειραιά⁸ (Κ.Ο.Δ.Ε.Π) είναι ο φορέας που υλοποιεί για τον Δήμο Πειραιά τις δράσεις κοινωνικής αλληλεγγύης. Αποτελεί Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου .

Οι κοινωνικές Δομές που συμπεριλαμβάνει είναι οι εξής:

- Δημοτική τράπεζα αγάπης και προσφοράς
- Ξενώνας ανακούφισης αστέγων
- Ξενώνας Βραχείας Φιλοξενίας Συνοδών Νοσηλευομένων Νοσοκομείου Μεταξά
- Επιστημονικό Κέντρο Συμβουλευτικής και ψυχολογικής υποστήριξης ατόμου και οικογένειας
- Δημοτικό καλοκαιρινό πρόγραμμα δημιουργικής απασχόλησης
- Πρόγραμμα «βοήθεια για το σπίτι»
- Κοινωνικό φαρμακείο
- Διδακτική αλληλεγγύη
- Μαθήματα ελληνικής γλώσσας, ιστορίας και πολιτισμού σε αλλοδαπούς
- Κέντρο αγάπης και αλληλεγγύης.

⁷ ΠΗΓΗ : www.el.wikipedia.org/wiki/Πειραιάς , Ελεύθερη Ηλεκτρονική Εγκυκλοπαίδεια.

⁸ ΠΗΓΗ : www.kodep.gr, Ιστοσελίδα Κοινοφελής Δημοτικής Επιχείρησης Πειραιά.

Δημοτική Τράπεζα Αγάπης και Προσφοράς

Ο σκοπός της Δημοτικής τράπεζας αγάπης και προσφοράς είναι να διανέμονται είδη ένδυσης, υπόδησης και παιχνίδια στους μη έχοντες και επιπλέον, δίνει την δυνατότητα στους πολίτες να μπορούν να συμβάλουν σε αυτό το έργο με την προσφορά τους .

Κάθε Χριστούγεννα και Πάσχα οι οικονομικά αδύναμοι πολίτες λαμβάνουν διατακτική, την οποία μπορούν να εξαργυρώσουν στα διάφορα καταστήματα αγοράζοντας τα βασικά είδη διατροφής για τις γιορτές. Επίσης, μέσω της δομής αυτής δίνονται και μηνιαία οικονομικά βοηθήματα

Ξενώνας Αστεγών

Ο ξενώνας προσφέρει ασφάλεια και φιλοξενία σε αυτούς που έχουν ανάγκη. Παρέχει διαμονή, είδη ένδυσης και ατομικής υγιεινής. Επιπλέον, προσφέρει συμβουλευτική και ψυχοκοινωνική στήριξη, κοινωνική και προνομιακή κάλυψη.

Στον ξενώνα φιλοξενούνται άστεγοι Δημότες και πρώην κάτοικοι του Δήμου Πειραιά, οι οποίοι δεν μπορούν να αυτοεξυπηρετηθούν και δεν παρουσιάζουν χρόνιες παθήσεις ή εξαρτήσεις από αλκοόλ και ναρκωτικά.

Στεγάζεται σε κτίριο 900 τμ με δίκλινα και τρίκλινα δωμάτια όπου μπορούν να φιλοξενηθούν 41 άτομα.

Ξενώνας Φιλοξενίας Συνοδών Νοσηλευομένων Νοσοκομείου Μεταξά

Ο ξενώνας προσφέρει διαμονή και ψυχολογική υποστήριξη μέσω ειδικευμένου επιστημονικού προσωπικού στους συγγενείς των νοσηλευομένων στο νοσοκομείο που έρχονται από την επαρχία και τα νησιά.

Επιστημονικό κέντρο Συμβουλευτικής και ψυχολογικής υποστήριξης ατόμου και οικογένειας

Το επιστημονικό κέντρο στελεχώνεται με εξειδικευμένα άτομα, όπως ψυχολόγοι και παιδοψυχολόγοι που στέκονται δίπλα σε όσους έχουν ανάγκη.

Στο κέντρο υπάρχει τμήμα συμβουλευτικής και ψυχολογικής υποστήριξης γονέων που τους βοηθάει να αντιμετωπίζουν την συμπεριφορά των παιδιών, την επιθετικότητα τους και γενικότερα τους φόβους τους. Παρέχει συμβουλευτική υποστήριξη και οδηγίες να αναπτύσσουν δεξιότητες με σκοπό την έγκαιρη διάγνωση των προβλημάτων.

Στο κέντρο υπάρχει και το τμήμα «ΜΝΗΜΗ-ΑΝΟΙΑΣ», το οποίο απευθύνεται στους ηλικιωμένους πολίτες και τις οικογένειες τους. Οι εξειδικευμένοι επιστήμονες βοηθούν τα άτομα με άνοια να διατηρούν καλή ψυχολογική κατάσταση και συμβουλεύουν τους συγγενείς για το χειρισμό των περιστατικών.

Δημοτικό καλοκαιρινό πρόγραμμα δημιουργικής απασχόλησης

Στο πρόγραμμα αυτό μπορούν να συμμετάσχουν παιδιά από 6-15 χρονών και να αξιοποιήσουν τον ελεύθερο χρόνο τους δημιουργικά συμμετέχοντας σε θεατρικές εκδηλώσεις, παιχνίδια και κολύμπι στο Δημοτικό κολυμβητήριο. Επίσης, προβλέπεται επίσκεψη σε μουσεία με παιδική θεματολογία, κουκλοθέατρο, περιβαλλοντικές επισκέψεις και πολλά άλλα. Ως εκ τούτου, τα παιδιά περνούν ένα ευχάριστο καλοκαίρι στην πόλη.

Πρόγραμμα «Βοήθεια στο σπίτι»

Απευθύνεται σε άτομα τρίτης ηλικίας που δεν αυτοεξυπηρετούνται, έχουν κινητικές δυσλειτουργίες και δεν έχουν κάποιο συγγενικό πρόσωπο ή οικονομική δυνατότητα για βοήθεια.

Το πρόγραμμα παρέχει ομάδα φροντίδας στον ηλικιωμένο τριών ατόμων: κοινωνική λειτουργό, νοσηλεύτρια και οικογενειακή βοηθό.

Κοινωνικό φαρμακείο

Παρέχει φαρμακευτική κάλυψη απόρων και αστέγων μέσω δωρεάν ιδιωτών και εταιριών κατόπιν ιατρικής συνταγής και συνεργασίας με τον φαρμακευτικό σύλλογο και τους γιατρούς του κόσμου.

Διδακτική αλληλεγγύη

Προσφέρεται ενισχυτική διδασκαλία από εθελοντές καθηγητές σε μαθητές που αδυνατούν λόγω οικονομικών δυσκολιών να εγγραφούν σε φροντιστήριο. Επίσης, γίνεται εκμάθηση ξένων γλωσσών όπως αγγλικά, γαλλικά, ισπανικά, ιταλικά. Επιπλέον, υπάρχει πρόγραμμα καλοκαιρινής απασχόλησης 400 παιδιών.

Μαθήματα ελληνικής γλώσσας, ιστορίας και πολιτισμού σε αλλοδαπούς

Παρέχεται σε αλλοδαπούς που μένουν νόμιμα στην Ελλάδα εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας αρκεί να είναι πάνω από 16 χρονών. Επίσης, γίνεται εκμάθηση της ρωσικής γλώσσας σε παιδιά μεταναστών από τα κράτη της πρώην Σοβιετικής Ένωσης.

Κέντρο αγάπης και αλληλεγγύης

Στο κέντρο αυτό ανήκουν τα ΚΑΠΗ του Δήμου Πειραιά, τα οποία αριθμούν 11 στο σύνολο και είναι μοιρασμένα στις περιοχές του Δήμου. Προσφέρουν στους ηλικιωμένους υπηρεσίες ψυχολογικής υποστήριξης ώστε να θεωρούν ότι είναι κοινωνικά αποδεκτοί από το κοινωνικό σύνολο. Επίσης, προσφέρουν ιατρική παρακολούθηση για να προλαμβάνονται τυχόν ιατρικά προβλήματα, συνεργάζονται με τα δημόσια νοσοκομεία και προσφέρουν ψυχαγωγία στους ανθρώπους που συμμετέχουν καθώς και επισκέψεις σε μουσεία και εκδρομές .

2.3 Γενικά Στοιχεία Δήμος Αγίας Βαρβάρας

Η Αγία Βαρβάρα⁹ είναι προάστιο του Δήμου της Δυτικής Αθήνας, στους πρόποδες του όρους Αιγάλεω. Έγινε Κοινότητα το 1949 ασπαζόμενη από το Δήμο Αιγάλεω. Αναγνωρίστηκε Δήμος το 1963. Κατά την απογραφή του 2001 βρέθηκε να έχει 30.562 κατοίκους. Σε αυτό το ποσοστό συμπεριλαμβάνεται και η ευπαθής ομάδα των αθίγγανων.

2.4 Δομές Δήμου Αγίας Βαρβάρας

Η κοινωνική αλληλεγγύη¹⁰ του Δήμου Αγίας Βαρβάρας πραγματοποιείται από εσωτερική υπηρεσία του Δήμου, την Διεύθυνση Κοινωνικής Πολιτικής και Προγραμματισμού, η οποία αποτελείται από δύο τμήματα: το Τμήμα Προγραμματισμού και Πληροφορικής και το Τμήμα Κοινωνικών και Πολιτιστικών Υπηρεσιών.

Το Τμήμα Κοινωνικών και Πολιτιστικών Υπηρεσιών έχει ως αντικείμενο να συγκεντρώνει και να επεξεργάζεται τα στοιχεία που αφορούν ζητήματα κοινωνικής πολιτικής, πρόνοιας, υγείας, παιδείας, αθλητισμού και πολιτισμού.

Πιο συγκεκριμένα οι αρμοδιότητες του τμήματος είναι:

- Ο έλεγχος των υπηρεσιών που προσφέρεται στους πολίτες
- Η μελέτη προτάσεων για την κοινωνική πολιτική του δήμου
- Η υλοποίηση και σχεδιασμός των κοινωνικών και πολιτιστικών προγραμμάτων με βάση τις ανάγκες των πολιτών
- Η υποβολή προτάσεων για συμμετοχή του Δήμου σε κοινωνικά εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα
- Η ψυχοκοινωνική υποστήριξη των ατόμων που έχουν ανάγκη
- Ο σχεδιασμός προγραμμάτων για την ανάδειξη των πολιτιστικών αξιών και στήριξη της καλλιτεχνικής και πνευματικής δημιουργίας
- Η συνεργασία με τους τοπικούς φορείς για θέματα κοινωνικού και πολιτιστικού περιεχόμενου

---

⁹ ΠΗΓΗ : www.el.wikipedia.org/wiki/ΑΓΙΑ_ΒΑΡΒΑΡΑ , Ελεύθερη Ηλεκτρονική Εγκυκλοπαίδεια.

¹⁰ ΠΗΓΗ: Έντυπο υλικό από Υπηρεσία Δήμου Αγίας Βαρβάρας.

Μέσω του Τμήματος Κοινωνικών και Πολιτιστικών Υπηρεσιών ο Δήμος έχει δημιουργήσει συγκεκριμένες δομές για την κοινωνική αλληλεγγύη .

Οι κοινωνικές δομές είναι οι εξής:

- Κοινωνικό παντοπωλείο με είδη τροφίμων, ένδυσης.
- Κοινωνικό φροντιστήριο
- Ανταλλακτήριο ενδυμάτων και άλλων ειδών για την οικονομία των πόρων και την υποστήριξη όλων των πολιτών
- Κέντρο φιλίας και αλληλεγγύης για τις ευπαθείς κοινωνικά ομάδες (υπηρεσία, στην οποία υπάγονται δομές για τους ηλικιωμένους)
- Δημοτικό και ψυχοπαιδαγωγικό κέντρο για την αντιμετώπιση προβλημάτων λόγου και μαθησιακών δυσκολιών παιδιών και εφήβων έως 18 ετών.
- Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών «Χαρταετός»
- Δημοτική Τράπεζα αίματος «ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ»
- Πρόληψη και Αγωγή Υγείας

Κοινωνικό παντοπωλείο

Το Κοινωνικό παντοπωλείο στοχεύει στην κοινωνική προστασία και μέριμνα ευπαθών ομάδων του πληθυσμού που πλήττονται από τις συνέπειες της μεγάλης οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Προμηθεύει με προϊόντα τυποποιημένων τροφίμων, είδη ατομικής υγιεινής και καθαριότητας, είδη ένδυσης και υπόδησης με ελάχιστο κόστος σε άτομα που έχουν κάρτα απόρου, ζευγάρια ή οικογένειες με χαμηλό εισόδημα, άτομα με ειδικές ανάγκες ή με αναπηρία 67%.

Κοινωνικό φροντιστήριο

Το κοινωνικό φροντιστήριο προσφέρει στους μαθητές των οικογενειών που δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να παρακολουθούν φροντιστηριακά μαθήματα και μαθήματα ξένων γλωσσών. Οι μαθητές της τρίτης Λυκείου προετοιμάζονται ώστε να συμμετάσχουν στις Πανελλήνιες εξετάσεις.

Ανταλλακτήριο ενδυμάτων και άλλων ειδών για την οικονομία των πόρων και την υποστήριξη όλων των πολιτών

Σκοπός του προγράμματος είναι η λειτουργία από τον Δήμο, στο κάθε διαμέρισμα του δήμου, με υπαλλήλους και εθελοντές ενός ανταλλακτηρίου ειδών, όπως βιβλία, ρούχα, διακοσμητικά αντικείμενα κλπ σε καλή κατάσταση. Με τη Δημιουργία και λειτουργία ηλεκτρονικής σελίδας οι ενδιαφερόμενοι προσχωρούν στην αμοιβαία προσφορά και ανταλλαγή κάθε είδους προϊόντων και υπηρεσιών μεταξύ τους χωρίς χρήματα, μέσω προσωπικών συνεννοήσεων.

Κέντρο Φιλίας και Αλληλεγγύης για τις ευπαθείς κοινωνικά ομάδες

Το Κέντρο Φιλίας και Αλληλεγγύης «Δημάρχου Νίκου Νικολόπουλου» είναι μία υπηρεσία στην οποία υπάγονται οι δομές των κέντρων ανοικτής προστασίας ηλικιωμένων, ημερήσιας φροντίδας ηλικιωμένων, της μονάδας «Βοήθεια στο σπίτι» και η τηλεβοήθεια που παρέχεται στους ηλικιωμένους. Διαθέτει επιστημονικό προσωπικό που μπορεί να στηρίξει τα άτομα που έχουν ανάγκη. Παρέχει σίτιση και πρωτοβάθμια ιατρική και νοσηλευτική φροντίδα. Δίνει δυνατότητα στους ηλικιωμένους και άπορους πολίτες συμμετοχής σε εκδρομές και εκδηλώσεις δημιουργικής απασχόλησης. Στο κέντρο αυτό εργάζεται προσωπικό και εθελοντές.

Στόχος του Κέντρου Φιλίας και Αλληλεγγύης είναι η παροχή εξειδικευμένων υπηρεσιών σε κοινωνικές ομάδες ώστε να αποφευχθεί η ιδρυματική περίθαλψη και η περιθωριοποίηση ευπαθών κοινωνικά ομάδων αλλά και να βελτιωθεί η ζωή τους και η συμμετοχή τους στην κοινωνική ζωή.

Τα κέντρα ανοικτής προστασίας ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ) λειτουργούν από Δευτέρα έως Παρασκευή και Σάββατο πρωί. Οι ηλικιωμένοι μπορούν να περνούν ευχάριστα την ώρα τους, να συζητούν με κοινωνικούς επιστήμονες, να έχουν πρωτοβάθμια ιατρική και νοσηλευτική βοήθεια και να κάνουν φυσιοθεραπείες. Επιπλέον, συμμετέχουν σε θεατρικές παραστάσεις και εκδρομές που διοργανώνονται. Υπάρχουν το Α' ΚΑΠΗ, το ΚΑΠΗ Αγίας Βαρβάρας και το Γ' ΚΑΠΗ.

Στο κέντρο ημερήσιας φροντίδας ηλικιωμένων φιλοξενούνται τις πρωινές ώρες ηλικιωμένοι που δεν μπορούν να αυτοεξυπηρετηθούν και δεν μπορεί η οικογένεια τους να τους φροντίσει γιατί όλα τα μέλη της εργάζονται.

Η μονάδα «Βοήθεια στο σπίτι» εξυπηρετεί τους ηλικιωμένους που δεν έχουν επαρκείς πόρους ζωής και ζουν μοναχικά. Τους παρέχεται νοσηλεία και σίτιση.

Και η τηλεβοήθεια είναι ένα πρόγραμμα για άτομα που χρειάζονται συνεχώς παρακολούθηση.

Μέσω ενός ειδικού κουμπιού στο τηλέφωνο του σπιτιού των ανθρώπων αυτών γίνεται σύνδεση με ένα ειδικό τμήμα του ΟΤΕ, όπου υπάρχει εξειδικευμένο προσωπικό. Αναγνωρίζεται η ταυτότητα όσων καλούν με αυτό τον τρόπο έστω και αν δεν μιλήσει ο άνθρωπος που καλεί.

Τα προσωπικά του στοιχεία καταγράφονται γρήγορα και μεταβιβάζεται η κλήση άμεσα στους συγγενείς των οποίων τα τηλέφωνα εμφανίζονται απευθείας ή καλείται εξειδικευμένος γιατρός με σκοπό να βοηθήσει.

Δημοτικό και ψυχοπαιδαγωγικό κέντρο για την αντιμετώπιση προβλημάτων λόγου και μαθησιακών δυσκολιών παιδιών και εφήβων έως 18 ετών

Στο κέντρο αυτό γίνεται διάγνωση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα παιδιά έως 18 ετών. Παρέχονται οι υπηρεσίες συμβουλευτικής υποστήριξης, ατομική θεραπεία στο παιδί, ειδικές θεραπείες αντιμετώπισης μαθησιακών δυσκολιών, θεραπεία προβλημάτων λόγου και αντιμετώπισης καθυστερήσεων στην εξέλιξη. Ειδικοί λογοθεραπευτές και παιδοψυχολόγοι απαρτίζουν το έμπειρο επιστημονικό προσωπικό.

Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών «Χαρταετός»

Το κέντρο αυτό είναι χώρος φύλαξης και δημιουργίας. Φιλοξενεί παιδιά ηλικίας από 6-12 ετών καθημερινά μετά το σχολείο και Σάββατο. Μαθαίνουν και ψυχαγωγούνται μέσα από το θεατρικό παιχνίδι, τα εικαστικά και την πληροφορική.

Δημοτική Τράπεζα αίματος «ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ»

Η Δημοτική τράπεζα αίματος «ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ» λειτουργεί από το 1997 και συνεργάζεται με το κέντρο αιμοδοσίας του Κρατικού Νοσοκομείου Νικαίας. Υλοποιεί 2 αιμοληψίες το χρόνο κάθε άνοιξη και φθινόπωρο και με το αίμα που συγκεντρώνει συνεισφέρει στις ευπαθείς ομάδες.

Πρόληψη και Αγωγή Υγείας

Με την συνεργασία φορέων υγείας, κοινωνικών φορέων και εθελοντών πραγματοποιούνται μέσα σε ειδικά διαμορφωμένη αίθουσα, στον Δήμο, εθελοντικοί εμβολιασμοί, προληπτικοί έλεγχοι σωματικής και πνευματικής υγείας των παιδιών προσχολικής ηλικίας και του δημοτικού,

προληπτικοί έλεγχοι στην τρίτη ηλικία καθώς επίσης φυσιοθεραπείες και εργασιοθεραπείες.

Επιπλέον, υπάρχει πρόγραμμα πρόληψης της παχυσαρκίας σε συνεργασία με το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Παίδων και έλεγχος καρδιακών νοσημάτων για άτομα άνω των 65 σε συνεργασία με το Αττικό νοσοκομείο.

2.5 Κοινωνική Πολιτική Δήμου Αγίας Βαρβάρας για την ευπαθή ομάδα των αθίγγανων.

Ένας αρκετά σημαντικός τομέας που απασχολεί τον Δήμο Αγίας Βαρβάρας είναι η κοινωνική πολιτική για την ευπαθή ομάδα των αθίγγανων. Οι αθίγγανοι προσεγγίζουν το 10-12% του συνολικού πληθυσμού της πόλης. Ζουν αρμονικά με τους υπόλοιπους κατοίκους σε κανονικές κατοικίες. Όλο και περισσότεροι τελειώνουν την δευτεροβάθμια εκπαίδευση και οι νέοι συμμετέχουν ενεργά στην κοινωνική ζωή του Δήμου. Δραστηριοποιούνται επαγγελματικά και συμβάλουν ως απλοί πολίτες για το καλό του Δήμου.

Οι υπηρεσίες του δήμου είναι προσβάσιμες στους αθίγγανους. Ο Δήμος διαθέτει προσωπικό το οποίο είναι ενήμερο για τα κοινωνικά τους προβλήματα.

Ο Δήμος προσπαθεί να στηρίζει τους αθίγγανους και να τους ενσωματώσει κοινωνικά καθώς και να βελτιώσει την ποιότητα ζωής τους. Το 1995, ο Δήμος πρωτοστάτησε στην δημιουργία του δικτύου ROM ενός δικτύου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης με σκοπό την κοινωνική τους ένταξη. Χάρη στο δίκτυο, το 2002, η πολιτεία αποφάσισε ένα «ολοκληρωμένο πρόγραμμα δράσης για την κοινωνική ένταξη των Ελλήνων αθίγγανων», με το οποίο εκτελέστηκαν έργα στους τομείς της στέγασης, εκπαίδευσης και απασχόλησης, υγείας και κοινωνικής πρόνοιας των αθίγγανων.

Ο Δήμος βελτίωσε τα σπίτια τους, έκανε σημαντικές παρεμβάσεις στην περιβαλλοντική αναβάθμιση της περιοχής που μένουν οι περισσότεροι αθίγγανοι και αξιοποίησε το πρόγραμμα στεγαστικών δανείων με ευνοϊκούς όρους που ενέκρινε η πολιτεία.

Το 1996, ο Δήμος Αγίας Βαρβάρας πρότεινε την δημιουργία ενός Δημοτικού πολιτιστικού Κέντρου με την συμμετοχή των αθίγγανων. Σκοπός του είναι να συμβάλει στην πολιτιστική και καλλιτεχνική ανάπτυξη των αθίγγανων και την καταπολέμηση των προκαταλήψεων και των στερεοτύπων. Το κέντρο έχει ενταχθεί στο επιχειρησιακό πρόγραμμα του Δήμου 2008-2010.

Στο επόμενο κεφάλαιο θα αναλύσουμε τον θεσμό των παιδικών σταθμών στην Ελλάδα καθώς και τον Πρότυπο Κανόνα Λειτουργίας για τους παιδικούς και βρεφονηπιακούς σταθμούς που ορίζει το κράτος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

3.1 Ιστορικά στοιχεία για τους παιδικούς σταθμούς

Η λειτουργία των κρατικών παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών ανατίθεται στην Τοπική Αυτοδιοίκηση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 Ν .2880/2001. Η αρμοδιότητα αυτή, όπως ορίζει το Σύνταγμα, συνοδεύτηκε από οικονομικούς πόρους¹¹.

Οι βασικές ρυθμίσεις για την ίδρυση και λειτουργία των κρατικών παιδικών σταθμών περιέχονται στο Νόμο 2/5-11-1935, όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα από τους Νόμους 2147/1939, 1124/1944 και 3045/1954. Σκοπός των κρατικών παιδικών σταθμών ήταν, αρχικά, η ημερήσια περίθαλψη και μόρφωση των άπορων ανηλίκων, ενώ σε κάθε παιδικό σταθμό μπορούσε να λειτουργήσει και «τμήμα παιδικού συσσιτίου» για άπορα παιδιά ηλικίας από 7 μέχρι 13 ετών. Στο σκοπό αυτό συμπεριλήφθη αργότερα η ψυχαγωγία και η διαπαιδαγώγηση παιδιών λόγω της εργασίας της μητέρας.

Πόροι των δημοτικών ή κοινοτικών παιδικών ή βρεφονηπιακών σταθμών προέρχονται από:

- Επιχορηγήσεις του Υπουργείου,
- Επιχορηγήσεις του οικείου ΟΤΑ,
- Μηνιαίες οικονομικές εισφορές που τυχόν επιβάλλονται στις οικογένειες των φιλοξενούμενων παιδιών.
- Κάθε είδους εισφορές, δωρεές, κληρονομίες και κληροδοσίες, έσοδα από κάθε άλλη νόμιμη πηγή.

---

¹¹ ΠΗΓΗ : Παπαθανασίου Α., (2000), Προγράμματα και δραστηριότητες στους Παιδικούς Σταθμούς, Αθήνα : Τυπωθήτω

3.2 Γενικά στοιχεία παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών

Ο αριθμός των καταχωρημένων στη βάση δεδομένων παιδικών σταθμών είναι 1.346. Παράλληλα, έχουν καταγραφεί 152 Οργανισμοί Παιδικών και Βρεφονηπιακών Σταθμών, που φυσικά αντιστοιχούν σε ισάριθμους (152) ΟΤΑ. Σε αυτούς τους Οργανισμούς είναι ενταγμένοι οι 737 από τους 1346 Παιδικούς και Βρεφονηπιακούς Σταθμούς (ποσοστό 54,75%)¹².

Από τους 1.346 καταγεγραμμένους Παιδικούς και Βρεφονηπιακούς Σταθμούς, οι 1.282 (ποσοστό 95,3%) έχουν μεταφερθεί από το Δημόσιο στους ΟΤΑ, ενώ οι 64 (ποσοστό 4,7%) ήδη από την ίδρυσή τους ανήκουν στους ΟΤΑ.

Στους παιδικούς και βρεφονηπιακούς σταθμούς απασχολούνται περίπου 6.336 εργαζόμενοι. Από αυτούς οι 3.400 (ποσοστό 57%) αποτελούν το εκπαιδευτικό (επιστημονικό και βοηθητικό) προσωπικό (περίπου 1:20 είναι η αντιστοιχία εκπαιδευτικού προσωπικού και παιδιών).

Η πλειοψηφία των παιδικών σταθμών είναι Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου. Ως Δημοτικές Επιχειρήσεις λειτουργούν 162 σταθμοί, ενώ ένας μικρός αριθμός 36 σταθμών είναι ενταγμένος στις υπηρεσίες των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Το 92 % που έχουν μορφή Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου έχουν μεταφερθεί στην Τοπική Αυτοδιοίκηση από το κεντρικό κράτος.

3.3 Πρότυπος Κανονισμός Λειτουργίας

I. Γενικά στοιχεία κανόνα

Ο Πρότυπος Κανόνας Λειτουργίας Δημοτικών Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας στο Δεύτερο τεύχος και με αριθμό φύλλου 497, με ημερομηνία 22 Απριλίου 2002, και συντάχθηκε σύμφωνα με το άρθρο 12 του Νόμου 2880. Αποτελείται από 22 άρθρα. Σκοπός του είναι η διευκρίνηση όλων των πληροφοριών που θα βοηθήσουν τους αρμόδιους ώστε να επιτύχουν την ομαλή λειτουργία των παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών της χώρας¹³.

¹² ΠΗΓΗ : www.kedke.gr .Μελέτη κατανομής επιχορήγησης κρατικών και βρεφονηπιακών σταθμών ΟΤΑ(Ν2880/2001), Επιτροπή κοινωνικής και πολιτικής πρόνοιας

¹³ ΠΗΓΗ : www.poeta.gr/fekk497/2002 , Εφημερίς της κυβέρνησεως της Ελληνικής Δημοκρατίας, Αρ Φύλλου 497, 22 Απριλίου 2002, Πρότυπος Κανονισμός Λειτουργίας των Βρεφονηπιακών και παιδικών Σταθμών.

II. Όργανα διοίκησης

Τα άρθρα 3, 4, 5 του κώδικα αναφέρονται στα όργανα διοίκησης των σταθμών και επεξηγούν πόσα άτομα συμμετέχουν, ποια είναι αυτά καθώς και τις αρμοδιότητες που έχουν.

Οι δημόσιοι παιδικοί και βρεφονηπιακοί σταθμοί διοικούνται από το διοικητικό συμβούλιο, το οποίο αποτελείται από πέντε έως δεκαπέντε μέλη που είναι δημοτικοί σύμβουλοι και δημότες που έχουν ανάλογη επαγγελματική και κοινωνική δράση.

Στο συμβούλιο μετέχουν ένας εκπρόσωπος του συλλόγου γονέων που καλύπτει το νομικό πρόσωπο και επιλέγεται από τον σύλλογο γονέων και κηδεμόνων όπως και ένας εκπρόσωπος των εργαζομένων που επιλέγεται από ειδική συνέλευση, στην οποία παίρνει μέρος το σύνολο των εργαζομένων στο Νομικό Πρόσωπο.

Η θητεία των μελών του διοικητικού συμβουλίου ορίζεται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου και λήγει πάντοτε με την εγκατάσταση του νέου Δημοτικού Συμβουλίου.

Οι αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου είναι να διοικεί και να διαχειρίζεται την περιουσία και τους πόρους των παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών, να εγκρίνει και να υποβάλλει τον ετήσιο προϋπολογισμό, απολογισμό και ισολογισμό, να εκπονεί επενδυτικά προγράμματα και προγράμματα ανάπτυξης και να αποφασίζει για κάθε θέμα που είναι αρμόδιο από τον νόμο.

III. Σκοπός παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών

Το άρθρο 2 του κώδικα επεξηγεί τον σκοπό για τον οποίο έχουν δημιουργηθεί οι σταθμοί.

Σκοπός των παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών είναι να παρέχουν:

- Ενιαία προσχολική αγωγή
- Βοήθεια στα παιδιά ώστε να αναπτυχθούν συναισθηματικά και κοινωνικά
- Εξάλειψη των διαφορών που υπάρχουν στο πολιτιστικό, οικονομικό και μορφωτικό επίπεδο των γονιών
- Βοήθεια στα παιδιά προσχολικής ηλικίας για την ομαλή μετάβαση τους από το οικογενειακό στο σχολικό περιβάλλον και τέλος, παροχή ασφάλειας, ημερήσια τροφή και φροντίδα στα παιδιά που φιλοξενούν.

IV. Πληροφορίες για την λειτουργία

Το άρθρο 7 του κώδικα αναφέρει και παρέχει πληροφορίες για την γενική λειτουργία των σταθμών καθώς και για τους όρους εγγραφής των παιδιών σε αυτούς.

Δικαίωμα εγγραφής στους παιδικούς και βρεφονηπιακούς, δημόσιους παιδικούς σταθμούς έχουν όλα τα παιδιά, εκτός από τα παιδιά που έχουν μεταδοτικά νοσήματα. Παιδιά που πάσχουν από σωματικές, πνευματικές ή ψυχικές παθήσεις για να εγγραφούν πρέπει να έχουν πιστοποίηση ειδικού γιατρού από Κρατικό Νοσηλευτικό ίδρυμα ότι θα βελτιώσει την συμπεριφορά του παιδιού η συμμετοχή του και ότι δεν θα υπάρξει πρόβλημα στην φιλοξενία.

Κυρίως τα παιδιά προέρχονται από την περιοχή των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης που κατοικούν και επιλέγονται παιδιά εργαζόμενων γονέων, οικονομικά αδύναμων οικογενειών και παιδιά που αντιμετωπίζουν κάποιο πρόβλημα στην οικογένεια, όπως για παράδειγμα παιδιά που οι γονείς είναι σε διάσταση, πολύτεκνων οικογενειών, παιδιά άγαμων μητέρων.

Η ηλικία που πρέπει να έχουν τα παιδιά για να γίνουν δεκτά είναι για τους βρεφονηπιακούς σταθμούς από την ηλικία των 6 μηνών έως 2,5 ετών και για τους νηπιακούς σταθμούς από την ηλικία των 2,5 μέχρι να εγγραφούν στο δημοτικό. Επίσης, το διαιτολόγιο των παιδιών ορίζεται από τον παιδίατρο.

Η λειτουργία των παιδικών σταθμών ξεκινά από την 1 Σεπτεμβρίου και λήγει στις 31 Ιουλίου. Οι εγγραφές αντίστοιχα ξεκινούν από 20 Μάη έως 15 Ιουνίου κάθε έτους. Οι σταθμοί λειτουργούν πέντε μέρες την εβδομάδα και σε περιοχές όπου οι μητέρες δουλεύουν σε μεγάλο ποσοστό. Κατά την θερινή περίοδο, κυρίως, μπορεί ο σταθμός να μείνει ανοικτός και τον μήνα Αύγουστο και να κλείσει μόνο ένα μήνα. Οι σταθμοί δεν λειτουργούν Χριστούγεννα, Πάσχα και επίσημες αργίες του κράτους. Το ωράριο λειτουργίας τους αρχίζει από τις 7 :00 πμ για το χειμερινό ωράριο και 6 :45 πμ για το καλοκαιρινό και λήγει στις 16:00 πμ.

Το Διοικητικό συμβούλιο έχει την δυνατότητα να εγγράφει παιδιά και πέρα από την δυναμικότητα των παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών μέχρι του ποσοστού 20 % .Τα παιδιά των εργαζόμενων στο νομικό πρόσωπο γίνονται δεκτά σε ποσοστό 10 % εφόσον πληρούν τις νόμιμες προϋποθέσεις.

V. Διακοπή φιλοξενίας

Στο άρθρο 8 του κώδικα γίνεται αναφορά στους όρους που πρέπει να υπάρχουν για να σταματήσει ένα παιδί να συμμετέχει σε έναν παιδικό σταθμό.

Η διακοπή φιλοξενίας των παιδιών από τους παιδικούς και βρεφονηπιακούς σταθμούς πραγματοποιείται πάντα με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Νομικού Προσώπου και υπό τις εξής προϋποθέσεις :

- Όταν το ζητήσουν οι γονείς ή κηδεμόνες των παιδιών με αίτηση
- Όταν εμφανιστούν σοβαρά προβλήματα στην ψυχική υγεία και συμπεριφορά των παιδιών και το προσωπικό των σταθμών δεν μπορεί να τα αντιμετωπίσει αφού έχει πρώτα επικοινωνήσει με τους γονείς και τον ειδικό γιατρό
- Όταν δεν καταβάλλεται από τους γονείς για διάστημα δύο μηνών η οικονομική εισφορά χωρίς να συντρέχει σοβαρός λόγος
- Όταν, παρά τις προειδοποιήσεις, οι γονείς δεν συμμορφωθούν με το πρόγραμμα και το ωράριο λειτουργίας του σταθμού, όπως για παράδειγμα αργούν επανειλημμένα να φέρουν το παιδί
- Όταν τα παιδιά απουσιάζουν χωρίς να συντρέχει σοβαρός λόγος υγείας ή άλλος σοβαρός λόγος ένα μήνα συνεχόμενα

VI. Οικονομικοί πόροι των νομικών προσώπων

Στο άρθρο 9 καθορίζονται οι πόροι με τη χρήση των οποίων οι σταθμοί μπορούν και ανταπεξέρχονται στα έξοδά τους.

Οι πόροι προέρχονται από τη μηνιαία οικονομική εισφορά στις οικογένειες των παιδιών που φιλοξενούνται σύμφωνα με την οικονομική τους κατάσταση και τα κριτήρια, τα οποία ορίζει το Διοικητικό Συμβούλιο του Νομικού Προσώπου. Επίσης, απαιτείται η σύμφωνη γνώμη των αντίστοιχων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Η οικονομική εισφορά που χρειάζεται να καταβληθεί γνωστοποιείται στους ενδιαφερόμενους πριν από την έναρξη των εγγραφών. Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι αυτό που θα αποφασίσει για το ποια οικογένεια δικαιούται να απαλλαγεί από αυτήν την εισφορά ή να την πληρώσει μειωμένη.

VII Μεταφορά παιδιών στους σταθμούς

Στο άρθρο 10 γίνεται αναφορά στους όρους που πρέπει να υπάρχουν για την ασφάλεια μεταφοράς των παιδιών στους παιδικούς.

Όταν τα παιδιά μεταφέρονται στους σταθμούς με μεταφορικό μέσο του Νομικού Προσώπου, το Διοικητικό Συμβούλιο λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε τα παιδιά να φτάσουν ασφαλή. Διαθέτει ειδικό συνοδό και αναθέτει σε μέλη του παιδαγωγικού προσωπικού την συνοδεία. Η οικονομική εισφορά γι' αυτή τη μεταφορά ορίζεται και πάλι από το Διοικητικό Συμβούλιο.

VIII. Ορισμός Τμημάτων σταθμών

Το άρθρο δώδεκα ορίζει για την δημιουργία των τμημάτων στους παιδικούς και βρεφονηπιακούς σταθμούς τα εξής :

➤ Για τους Βρεφονηπιακούς σταθμούς τα τμήματα αποτελούνται από :

α) τμήματα Βρεφών από την ηλικία των 6 μηνών -1,5 ετών.

β) τμήματα Βρεφών από την ηλικία των 1,5 ετών – 2,5 ετών.

➤ Για τους Παιδικούς σταθμούς τα τμήματα αποτελούνται από :

α) τμήματα νηπίων 2,5 ετών έως 3,5 ετών.

β) τμήματα νηπίων 3,5 ετών έως 4,5 ετών.

γ) τμήματα νηπίων 4,5 ετών έως 6 ετών.

Σε κάθε τμήμα βρεφών πρέπει να φιλοξενούνται 12 βρέφη με δύο παιδαγωγούς και μία βοηθό. Αντίστοιχα, σε κάθε τμήμα νηπιακών σταθμών πρέπει να φιλοξενούνται στο ανώτατο όριο 25 παιδιά με μια παιδαγωγό και μια βοηθό.

ΙΧ . Ιατρική Παρακολούθηση και διατροφή

Τα άρθρο 13 και 15 αντίστοιχα ορίζουν την ιατρική παρακολούθηση και το πρόγραμμα διατροφής.

Τα παιδιά πρέπει να παρακολουθούνται από Παιδίατρο είτε του Εθνικού Συστήματος Υγείας είτε από συνεργαζόμενο παιδίατρο με το νομικό πρόσωπο, ο οποίος πρέπει να επισκέπτεται τα παιδιά μια φορά την εβδομάδα. Κάθε παιδί έχει προσωπικό Φάκελο Υγείας και οι γονείς ενημερώνονται μία φορά τον μήνα. Όλο το προσωπικό των σταθμών είναι υπεύθυνο για την ασφάλεια και την υγεία των παιδιών. Το προσωπικό υποβάλλεται μία φορά τον μήνα σε πλήρη ιατρικό έλεγχο.

Ο παιδίατρος ορίζει και τα γεύματα με τα οποία πρέπει να σιτίζονται τα παιδιά και καταρτίζει ειδικό διαιτολόγιο που βοηθάει στην σωστή ανάπτυξη τους. Τα παιδιά πρέπει να λαμβάνουν απαραίτητα πρωινό και μεσημεριανό γεύμα. Για τους σταθμούς που έχουν παρατεταμένη λειτουργία έως και το απόγευμα λαμβάνεται επιπρόσθετη οδηγία για την διατροφή.

Χ. Πρόγραμμα ημερησίας απασχόλησης παιδιών στους σταθμούς.

Το άρθρο 14 καθορίζει την ημερήσια απασχόληση των παιδιών στους σταθμούς.

Για τους Βρεφονηπιακούς σταθμούς το πρόγραμμα είναι το εξής

- 7:00-9:00 πμ : Προσέλευση Βρεφών. Ικανοποίηση ατομικών αναγκών
- 9:00 -9 :30 πμ: Πρωινό
- 9:30-12:00 πμ: Ατομικά προγράμματα για εξέλιξη του παιδιού στην κοινωνική, συναισθηματική, νοητική και κινητική του ανάπτυξη
- 12:00-13:00 μμ : Προετοιμασία-Φαγητό
- 13:00-14:30 μμ : Ανάπαυση
- 14:30-15:15 μμ: Ελεύθερη Απασχόληση Βρεφών
- 15:15 -15:45 μμ : Απογευματινό
- 15:15-16:00 μμ : Προετοιμασία- Αποχώρηση

Για τους παιδικούς σταθμούς η ημερήσια απασχόληση των παιδιών είναι η εξής :

- 7:00-8:30 πμ: Υποδοχή παιδιών. Ο παιδαγωγός προτρέπει τα παιδιά να ενσωματωθούν σε ομάδες παιχνιδιού ή απασχόλησης στις κατάλληλα διαμορφωμένες «γωνίες δραστηριοτήτων» που διαθέτει ο κάθε σταθμός.
- 8 :30-9:00 πμ : Προσευχή. Προετοιμασία των παιδιών για το πρωινό γεύμα και την ατομική φροντίδα υγιεινής
- 9:00 -9:30 πμ : Πρωινό. Τα παιδιά συμμετέχουν στο σερβίρισμα και την τακτοποίηση της τραπεζαρίας.
- 9:30-10:00 πμ : Ο παιδαγωγός προγραμματίζει την ημέρα και συνεργάζεται με τα παιδιά για τις βασικές δραστηριότητες της ημέρας
- 10:00-11:00 πμ :Ξεκινάνε οι παιδαγωγικές δραστηριότητες: κουκλοθέατρο, εργαστήρια ζωγραφικής και οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα καθορισμένη από το σταθμό
- 11:00-12:00 πμ : Διάλειμμα των παιδιών γύρω στα 30 λεπτά ανά ένα ή δύο τμήματα. Προετοιμασία μεσημεριανού
- 12:00-13:00 μμ : Μεσημεριανό γεύμα και ατομική υγιεινή μετά το φαγητό.
- 13:00 -13:30 μμ : Αναχώρηση παιδιών που δεν μένουν έως το απόγευμα σε περίπτωση που ο σταθμός λειτουργεί και απόγευμα. Τα υπόλοιπα παιδιά συνεχίζουν τις δραστηριότητες τους
- 13:30-15:00 μμ : Ανάπαυση παιδιών
- 15:00-15:45 μμ : Απογευματινό φαγητό. Τακτοποίηση τάξεων. Αποχώρηση παιδιών

XI. Προσωπικό σταθμών

Στα άρθρα 16 ,17 ,18 αναφέρονται οι αρμοδιότητες του προσωπικού των σταθμών ώστε να υπάρχει ομαλή λειτουργία των σταθμών και τα παιδιά να είναι ασφαλή και ευχαριστημένα αφού για αρκετές ώρες δεν βρίσκονται στο συνηθισμένο γι' αυτά οικογενειακό τους περιβάλλον.

Για το προσωπικό των παιδικών σταθμών η πρόσληψη γίνεται βάσει των διατάξεων της νομοθεσίας για την πρόσληψη προσωπικού στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Το προσωπικό υποχρεώνεται να συμβάλλει στην εύρυθμη λειτουργία των παιδικών σταθμών, να καλλιεργεί και να αναπτύσσει τις γνώσεις των παιδιών που παρακολουθούν τα προγράμματα ώστε να μπορέσουν να έχουν μια ομαλή προσαρμογή στην κοινωνία.

Οι αρμοδιότητες που έχουν και ορίζονται βάσει του άρθρου 18 είναι οι εξής :

➤ Παιδαγωγικό Προσωπικό :

- Φροντίζει για την ψυχοσωματική υγεία και εξέλιξη των παιδιών βάσει του προγράμματος που ορίζεται από τους σταθμούς. Απασχολεί τα παιδιά τις ώρες που βρίσκονται υπό την επίβλεψή τους.
- Εισηγείται τις ανάγκες εφοδιασμού των αιθουσών με είδη που θα βοηθήσουν στην εξέλιξη του προγράμματος.
- Βοηθά τα παιδιά για την διεκπεραίωση των ατομικών αναγκών τους και ενθαρρύνει την αυτοεξυπηρέτησή τους.
- Ενημερώνει τον παιδίατρο και τον κάθε υπεύθυνο για την εξέλιξη της υγείας των παιδιών σε περίπτωση που παρατηρηθεί κάποιο πρόβλημα.
- Τηρεί βιβλίο παρουσίας των παιδιών και ενημερώνει τους υπεύθυνους σε περίπτωση απουσίας των παιδιών.
- Προσφέρουν στα παιδιά υπηρεσίες ώστε να αναπτύξουν μια ήρεμη και αξιόλογη προσωπικότητα. Σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται η κακομεταχείριση των παιδιών.
- Ενημερώνουν μία φορά το μήνα τους γονείς για την εξέλιξη του παιδιού

➤ Βοηθός Παιδαγωγού

- Βοηθά το παιδαγωγικό προσωπικό στην επίτευξη των αρμοδιοτήτων του και σε περίπτωση απουσίας το αντικαθιστά με την βοήθεια του υπεύθυνου του παιδικού σταθμού.

➤ Μάγειρας/Μαγείρισσα

- Είναι υπεύθυνος/υπεύθυνη για να παρασκευάζει το φαγητό βάσει του διαιτολογίου και προσέχει την υγιεινή των χώρων όπου παρασκευάζεται το φαγητό
- Παραλαμβάνει την ημερήσια ποσότητα του φαγητού από τον αρμόδιο

- Φροντίζει για την καλή κατάσταση των σκευών παρασκευής φαγητού
  - Προτείνει την κάθε αλλαγή που χρειάζεται για την πιο ικανοποιητική απόδοση στην παρασκευή φαγητού
- Βοηθός Μάγειρας ή Τραπεζοκόμος
- Βοηθάει στην διανομή του φαγητού και φροντίζει την συγκέντρωση των ειδών εστίασης μετά το τέλος του κάθε γεύματος. Επίσης, βοηθάει στην παρασκευή του φαγητού.
- Προσωπικό καθαριότητας
- Εκτελεί εργασίες καθαριότητας εντός και εκτός των χώρων των παιδικών σταθμών και όποια άλλη αρμοδιότητα του ανατίθεται από τον υπεύθυνο του παιδικού σταθμού.
- Κοινωνική λειτουργός
- Συμβάλλει στην αντιμετώπιση των προβλημάτων των παιδιών κάθε σταθμού και των οικογενειών τους. Συνεργάζεται με τον Παιδίατρο και το Παιδαγωγικό προσωπικό κάθε σταθμού.
- Παιδίατρος
- Εξετάζει τα παιδιά μια φορά την εβδομάδα για την παρακολούθηση της υγείας τους, εισηγείται την επιστροφή των παιδιών στο σταθμό μετά από κάποιο σοβαρό πρόβλημα υγείας που αντιμετώπισαν, συνεργάζεται με τον κοινωνικό λειτουργό και ψυχολόγο των σταθμών, συντάσσει το καθημερινό διαιτολόγιο των παιδιών και υποδεικνύει μέτρα που πρέπει να ληφθούν στους χώρους των σταθμών για την υγιεινή των παιδιών.
- Ψυχολόγος
- Ελέγχει την ψυχική υγεία των παιδιών και παρέχει ψυχολογική υποστήριξη στα παιδιά και στους γονείς, όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο.

➤ Οδηγός

- Είναι υπεύθυνος για την ασφαλή μεταφορά των παιδιών στους σταθμούς, για την τήρηση του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας καθώς και την συντήρηση του σχολικού οχήματος

➤ Διοικητική υποστήριξη

- Την διοικητική υποστήριξη του σταθμού την αναλαμβάνει ο διοικητικός υπάλληλος του Νομικού Προσώπου ή ο οριζόμενος υπάλληλος βάσει του Ν.1188/81. Ο Υπάλληλος είναι υπεύθυνος για την προμήθεια όλων των αναγκαίων ειδών που έχουν οι σταθμοί, τις μισθοδοτικές καταστάσεις του προσωπικού των σταθμών, την τήρηση των βιβλίων διαχείρισης και την ταμειακή διαχείριση του Νομικού Προσώπου και επιπλέον, είναι υπεύθυνος για όλους τους λογαριασμούς και πληρωμές που απορρέουν από την λειτουργία των Νομικών προσώπων. Συνεργάζεται με τον Προϊστάμενο του Νομικού Προσώπου και συντάσσουν τον προϋπολογισμό.

Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης ακολούθησαν τον κώδικα αυτό για τους παιδικούς σταθμούς για να παρέχουν όλες τις ασφαλείς προϋποθέσεις στην φιλοξενία των μικρών παιδιών. Άλλωστε, οι σταθμοί εκτός από την βοήθεια που παρέχουν στους γονείς που δουλεύουν, παρέχουν και την αρχική βάση στα παιδιά ώστε να ενταχθούν στην κοινωνία και τα βοηθούν ώστε να διαμορφώσουν σωστά την προσωπικότητά τους, πριν την ένταξή τους στο σχολείο.

Στο επόμενο κεφαλαίο θα δούμε παραδείγματα λειτουργίας παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών σε δύο κεντρικούς Δήμους της Αττικής και θα συγκρίνουμε κατά πόσο ακολουθούν τον Πρότυπο Κανονισμό Λειτουργίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΑΙΔΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΥΣ ΣΤΑΘΜΟΥΣ ΣΤΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ ΠΕΙΡΑΙΑ ΚΑΙ ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ

4.1 Ερωτηματολόγια για τους Παιδικούς σταθμούς

Στην παρούσα εργασία μου έχει δημιουργηθεί από τον επιβλέποντα καθηγητή σε συνεργασία με εμένα ένα ερωτηματολόγιο για την διερεύνηση της κατάστασης των παιδικών σταθμών των δυο δήμων που μελετά η εργασία, τον Δήμο Πειραιά και τον Δήμο Αγίας Βαρβάρας.

Το ερωτηματολόγιο παρατίθεται στο τέλος της εργασίας και αποτελείται από 30 ερωτήσεις, οι οποίες απαντήθηκαν από τις υπεύθυνες των παιδικών σταθμών σε κάθε Δήμο που ερευνήθηκε. Η κυρία Ευαγγέλια Σαρρή είναι αντιδήμαρχος παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών στο Δήμο Πειραιά και απάντησε το αντίστοιχο ερωτηματολόγιο και η κυρία Σερμέα Ελένη είναι η Πρόεδρος των παιδικών σταθμών του Δήμου Αγίας Βαρβάρας.

Οι απαντήσεις δεν δόθηκαν και στις 30 ερωτήσεις κυρίως για τα οικονομικά στοιχεία. Όπως μου είπαν δεν δίνονται απαντήσεις για οικονομικά ζητήματα διότι εμπλέκονται πολλά γραφεία των δήμων και είναι δύσκολο να συλλεχθούν όλα τα στοιχεία αυτά και να καταγραφούν από όλες τις υπηρεσίες. Δεν απαντήθηκε κυρίως η ερώτηση 15, η οποία αναφέρεται στα έσοδα των παιδικών σταθμών από τέλη, κοινωνικούς πόρους και κεντρικούς αυτοτελείς πόρους. Δεν απαντήθηκε, επίσης, η ερώτηση 25 που αναφέρεται στα έξοδα των παιδικών σταθμών, από τον Δήμο Αγίας Βαρβάρας. Οι ερωτήσεις αναλύονται στις παρακάτω ενότητες για τον κάθε Δήμο ξεχωριστά. Οι πληροφορίες αναφέρονται στο σχολικό έτος 2003-2004.

4.2 Πρόγραμμα για παιδικούς σταθμούς

« Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής για φορείς /δομές για ωφελούμενες μητέρες»

Η Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης μέσω προγράμματος του Εθνικού Πλαισίου αναφοράς 2007-2013 αποτελεί το έγγραφο αναφοράς για τον Προγραμματισμό των

ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε εθνικό επίπεδο και υλοποιείται στην χώρα μας από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας. Φέρει την ονομασία «Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής για φορείς/δομές για ωφελούμενες μητέρες» και καλύπτει οικονομικά την φιλοξενία των παιδιών και βρεφών στους δημόσιους και ιδιωτικούς παιδικούς σταθμούς. Περίπου 60.000 παιδιά σε όλη την Ελλάδα φιλοξενούνται δωρεάν.¹⁴

Το πρόγραμμα στην Ελλάδα πραγματοποιείται εδώ και 4 χρόνια από το 2010.

Οι δημόσιοι παιδικοί και βρεφονηπιακοί σταθμοί του Δήμου Αγίας Βαρβάρας και του Δήμου Πειραιά την προγραμματική περίοδο για το έτος 2003-200 που μελετάται στη συγκεκριμένη εργασία δεν συμμετείχαν στο πρόγραμμα. Ο Δήμος Αγίας Βαρβάρας έβγαλε ανακοίνωση ότι θα συμμετάσχει στο πρόγραμμα για την σχολική περίοδο 2004 και 2005 αντίστοιχα. Ο Δήμος Πειραιά δεν έχει βγάλει κάποια ανακοίνωση για την ίδια περίοδο.

4.3 Παιδικοί σταθμοί Πειραιά

I. Όργανα διοίκησης σταθμών

Στο απόσπασμα αυτό αναλύονται οι ερωτήσεις του ερωτηματολογίου 1 και 2.

Στο Δήμο Πειραιά η διοίκηση των παιδικών σταθμών ανήκει στην Γενική Διεύθυνση Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών που αποτελείται από την Διεύθυνση Βρεφονηπιακών Σταθμών και είναι υπηρεσία του Δήμου. Στην διοίκηση δεν συμμετέχει κανένας άλλος εκτός από τα μέλη του δημοτικού συμβουλίου

Η Διεύθυνση Βρεφονηπιακών Σταθμών απαρτίζεται από το τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης και από το τμήμα Βρεφονηπιακών Σταθμών.

Το τμήμα Διοικητικής υποστήριξης έχει ως αρμοδιότητες:

- Την στέγαση των νέων παιδικών σταθμών και την μεταστέγαση των ήδη λειτουργούντων, όταν κριθεί αναγκαίο
- Την συνεργασία με το Τμήμα Προμηθειών και Υπηρεσιών για τον εξοπλισμό των παιδικών σταθμών
- Συνεργάζεται με τους προϊσταμένους των τμημάτων των σταθμών για την συντήρησή τους, την επισκευή και βελτίωση των εγκαταστάσεων των ακινήτων

---

¹⁴ ΠΗΓΗ : www.eetaa.gr, Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης.

- Φροντίζει για την καταλληλότητα των κτηρίων και συνεργάζεται με τις τεχνικές υπηρεσίες
- Παρακολουθεί την πραγματοποίηση των αναγκαίων προμηθειών
- Συγκεντρώνει τις εισηγήσεις των προϊσταμένων των παιδικών σταθμών για την προμήθεια όλων των ειδών που βρίσκονται σε έλλειψη
- Φροντίζει για την πραγματοποίηση εκδηλώσεων εκτός των χώρων των παιδικών σταθμών.
- Συγκεντρώνει όλα τα δελτία παρουσίας του προσωπικού της Διεύθυνσης προς υπογραφή.

Το Τμήμα βρεφονηπιακών σταθμών έχει ως αρμοδιότητες τις εξής :

- Δέχεται τις αιτήσεις των γονέων για εγγραφή των παιδιών μαζί με τα δικαιολογητικά
- Προσδιορίζει τα προβλεπόμενα έξοδα για το επόμενο οικονομικό έτος
- Φροντίζει για την προμήθεια των ειδών που έχουν έλλειψη στους παιδικούς σταθμούς
- Είναι υπεύθυνο για την συντήρηση των κτηρίων των παιδικών σταθμών
- Με την λήξη του σχολικού έτους ελέγχει τα φθαρμένα και κατεστραμμένα είδη και τα διαγράφει από το βιβλίου υλικού
- Ελέγχει και υπογράφει με την λήξη του σχολικού έτους το βιβλίο εισαγωγής -εξαγωγής τροφίμων
- Φροντίζει σε συνεργασία με τους παιδαγωγούς για την διοργάνωση διαλέξεων από παιδοψυχολόγους με σκοπό την ενημέρωση των γονέων και την διοργάνωση των σχολικών εκδηλώσεων. Εισηγείται για την έγκριση του Κανονισμού Λειτουργίας του σταθμού.

II. Κανονισμός λειτουργίας παιδικών σταθμών

Μέσω των ερωτήσεων 3-11 του ερωτηματολογίου παρατηρείται ότι ο δήμος Πειραιά διαθέτει κανονισμό λειτουργίας των σταθμών που ανήκουν στην επίβλεψή του . Ο κανονισμός αυτός ορίζει ότι οι παιδικοί βρεφονηπιακοί σταθμοί του Δήμου Πειραιά δέχονται παιδιά νήπια έως 2,5 χρονών και βρέφη από 8 μηνών έως 2,5 χρονών. Οι κτιριακές εγκαταστάσεις είναι καλές .

Η προσέλευση των παιδιών αρχίζει στις 7:00 πμ και λήγει στις 8 :30 πμ. Η αποχώρηση των παιδιών αρχίζει μετά το μεσημεριανό γεύμα μέχρι το τέλος του ωραρίου ή νωρίτερα, εφόσον υπάρχει ειδικός λόγος. Δεν παρέχεται μεσημεριανή ανάπαυση στην περίπτωση αυτή. Επίσης,

προσφέρεται γυμναστική στα νήπια και προληπτική οδοντιατρική.

Η παραλαβή των παιδιών και η μεταφορά των παιδιών γίνεται από τους γονείς ή τους κηδεμόνες ή από το κατάλληλο πρόσωπο που έχει εξουσιοδοτηθεί εγγράφως. Δεν λειτουργούν οι σταθμοί Σάββατα, Κυριακές και επίσημες αργίες.

Ο κανονισμός λειτουργίας του Δήμου Πειραιά βασίζεται πάνω στο Πρότυπο κανονισμό Λειτουργίας των παιδικών και Βρεφονηπιακών σταθμών. Συμπληρώνει τον κανόνα καθορίζοντας το ύψος και τους όρους της οικονομικής συμμετοχής των γονέων ή την απαλλαγή και τον τρόπο εξόφλησης ή και το χρονικό διάστημα που πρέπει να εξοφλείται το ποσό συμμετοχής. Διευκρινίζει, επίσης, την οικονομική συμμετοχή των τέκνων των υπάλληλων του Δήμου.

Σε αυτό που διαφέρει είναι η ηλικία των παιδιών που φιλοξενούνται στους βρεφονηπιακούς σταθμού. Στον Δήμο Πειραιά ξεκινάει από την ηλικία των 8 μηνών ενώ κανονικά στον Πρότυπο κανονισμό λειτουργίας η ηλικία που ξεκινούν να φιλοξενούνται τα βρέφη στους σταθμούς είναι 6 μηνών.

Απόσπασμα του Κανονισμού παρατίθεται στο τέλος της εργασίας.

III. Στοιχεία παιδικών σταθμών Πειραιά

Στον πίνακα που ακολουθεί, ο οποίος δόθηκε βάσει της ερώτησης 13 του ερωτηματολογίου παρατίθενται αναλυτικά τα στοιχεία των παιδικών σταθμών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.1 : ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΑΙΔΙΚΟΥΣ ΣΤΑΘΜΟΥΣ ΔΗΜΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ

ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ	ΤΑΞΕΙΣ	ΚΤΙΡΙΟ	ΟΡΟΦΟΣ	ΤΜ	ΠΑΙΔΑΓΩΓ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	ΑΡΙΘΜ ΠΑΙΔΙΩΝ	ΑΡΙΘΜ .ΑΛΛΟΔΑΠ. ΠΑΙΔΙΩΝ	ΗΛΙΚΙΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ
1 ^{ος}	2	Ενοικιαζόμενο	Ισόγειο	203	5	60	6	άνω 2,5
2 ^{ος}	2	ενοικιαζόμενο	2ος	263	5	54	-	άνω 2,5
3 ^{ος}	3	ενοικιαζόμενο	Ισόγειο, 1ος,2ος	310	6	61	3	8 μ-2,5
4 ^{ος}	1	ενοικιαζόμενο	Ισόγειο	145	2	23	4	άνω 2,5
5ος	2	ιδιόκτητο	Ισόγειο, 1ο	276,	5	60	4	Άνω 2,5
6 ^{ος}	2	ενοικιαζόμενο	3ος	382	3	53	4	άνω 2,5
7 ^{ος}	2	ενοικιαζόμενο	Ισόγειο	318	4	23	1	άνω 2,5
8 ^{ος}	2	ενοικιαζόμενο	Ισόγειο	318	4	33	11	άνω 2,5
9 ^{ος}	2	ιδιόκτητο	Ισόγειο,	492	3	51	4	άνω 2,5

10 ^{ος}	2	ιδιόκτητο	Ισόγειο	356	4	35	4	άνω 2,5
11 ^{ος}	2	ιδιόκτητο	Ισόγειο,	160	4	50	2	άνω 2,5
12 ^{ος}	2	ιδιόκτητο	Ισόγειο	140	3	34	2	άνω 2,5
13 ^{ος}	1	ενοικιαζόμενο	ισόγειο	200	2	25	-	άνω 2,5
14 ^{ος}	1	ενοικιαζόμενο	2ος	90	2	23	-	άνω 2,5
15 ^{ος}	1	ενοικιαζόμενο	2ος	319.47	2	27	1	άνω 2,5
16 ^{ος}	1	ενοικιαζόμενο	ισόγειο	204	2	26	4	άνω 2,5
17 ^{ος}	1	ενοικιαζόμενο	2ος	169	2	27	2	άνω 2,5
18 ^{ος}	5	ιδιόκτητο	ισόγειο. 1ος	597	10	112	110	8μην-3
19 ^{ος}	2	ιδιόκτητο	2ος	185	5	49	2	άνω 2,5
20 ^{ος}	2	ιδιόκτητο	ισόγειο	210	4	54	-	άνω 2,5
21 ^{ος}	3	ενοικιαζόμενο	2ος	226	8	47	-	8μην-3
22 ^{ος}	1	ενοικιαζόμενο	2ος	220	2	26	1	άνω 2,5
23 ^{ος}	1	ιδιόκτητο	1ος	184	2	24	7	ανω2,5
24 ^{ος}	3	δωρεά	ισόγειο	270	5	40	3	ανω2,5
Σύνολο	46			6289	94	1017	75	

Πηγή : Στοιχεία προερχόμενα από τον Δήμο Πειραιά, ίδιας επεξεργασίας.

Στον Δήμο Πειραιά βάσει του πίνακα υπάρχουν συνολικά 24 σταθμοί με 46 τάξεις νηπίων και βρεφών συνολικά.

Οι παιδικοί σταθμοί είναι 21 και υπάρχουν και 3 βρεφονηπιακοί σταθμοί .

Υπάρχουν 9 ιδιόκτητα κτήρια, 14 ενοικιαζόμενα και ένα κτίριο, το οποίο είναι δωρεά- παραχώρηση ενός ιδιοκτήτη προς τον Δήμο Πειραιά. Τα κτήρια στεγάζονται σε ισόγειο, πρώτο, δεύτερο και τρίτο όροφο. Για αυτό το λόγο υπάρχει πρόβλημα με τους αυλείους χώρους. Ο αριθμός των παιδιών που φυλάσσονται είναι 1017 από τα οποία ο αριθμός αλλοδαπών παιδιών είναι 75 στο σύνολο.

Βάσει του κανονισμού ορίζεται ότι πρέπει να έχει ο σταθμός 1 παιδαγωγό και 1 βοηθό σε τάξη έως 25 ατόμων και για τους βρεφονηπιακούς ορίζεται ότι για κάθε 12 βρέφη πρέπει να υπάρχουν 2 παιδαγωγοί και 2 βοηθοί. Θα αναλυθεί κάθε ένας παιδικός σταθμός ξεχωριστά για να ελεγχθεί αν ανταποκρίνεται στους κανόνες.

➤ Στον 1^ο σταθμό, ο οποίος φιλοξενεί παιδιά από την ηλικία των 2,5 ετών και άνω υπάρχουν 2 τάξεις με 60 παιδιά, εκ των οποίων τα 6 είναι αλλοδαπά. Το παιδαγωγικό προσωπικό αντιστοιχεί σε 5 άτομα, ο όροφος στον οποίο στεγάζεται είναι ισόγειο και ο Δήμος Πειραιά το ενοικιάζει. Το εμβαδό τους είναι 203 τμ.

Ο σταθμός πλησιάζει τον Κανόνα σε αριθμό προσωπικού, αφού υπάρχουν 2,5 άτομα (Μέσος όρος) παιδαγωγικό προσωπικό ανά τάξη αλλά υπερβαίνει το όριο των παιδιών αφού υπάρχουν 30 παιδιά¹⁵

➤ Στον 2^ο παιδικό σταθμό φιλοξενούνται παιδιά από την ηλικία των 2,5 ετών και άνω. Υπάρχουν 2 τάξεις με 54 παιδιά και δεν υπάρχει κανένα αλλοδαπό παιδί. Το παιδαγωγικό προσωπικό αντιστοιχεί σε 5 άτομα, ο όροφος στον οποίο στεγάζεται είναι ο δεύτερος ενοικιαζομένου κτηρίου και είναι 263 τμ.

Ο σταθμός βάσει του Κανόνα συμπίπτει με τα προβλεπόμενα για παιδαγωγικό προσωπικό αφού έχει 2,5 παιδαγωγούς ανά τάξη και 27 παιδιά οπότε δεν υπερβαίνει το όριο σε μεγάλο βαθμό.

➤ Ο 3^{ος} σταθμός είναι βρεφονηπιακός και φιλοξενεί βρέφη από την ηλικία των 8 μηνών -2,5 ετών. Αποτελείται από τρεις τάξεις με 61 βρέφη, εκ των οποίων 3 αλλοδαπά, έχει 6 άτομα παιδαγωγούς. Στεγάζεται σε ισόγειο 1ο και 2ο όροφο ενοικιαζομένου κτηρίου που είναι 310 τμ.

Βάσει του κανονισμού για τους βρεφονηπιακούς αυτή την φορά δεν συμπίπτει αφού ο μέσος όρος των βρεφών που φιλοξενούνται είναι 20 και υπερβαίνει το όριο των 12 βρεφών και το παιδαγωγικό προσωπικό αντιστοιχεί σε 2 άτομα ανά τάξη ενώ έπρεπε να είναι 4 άτομα ανά τάξη.

➤ Ο 4^{ος} παιδικός σταθμός φιλοξενεί παιδιά από την ηλικία των 2,5 και πάνω. Έχει 1 τάξη με 23 παιδιά, εκ των οποίων τα 4 είναι αλλοδαπά. Το παιδαγωγικό προσωπικό αποτελείται από 2 άτομα. Στεγάζεται στο ισόγειο ενοικιαζομένου κτηρίου και είναι 145 τμ. Επιπλέον, καλύπτει τον Πρότυπο Κανόνα Λειτουργίας.

➤ Ο 5^{ος} παιδικός σταθμός φιλοξενεί παιδιά από την ηλικία των 2,5 ετών και άνω. Αποτελείται από 2 τάξεις και φιλοξενεί 60 παιδιά, εκ των οποίων 4 αλλοδαπά παιδιά. Διαθέτει 5 άτομα παιδαγωγικό προσωπικό, στεγάζεται στο ισόγειο, 1ο και 2ο όροφο ενοικιαζομένου κτηρίου που είναι 276τμ.

Βάσει του κανονισμού δεν συμπίπτει με τους κανόνες αφού αντιστοιχούν 30 παιδιά σε κάθε τάξη με 2,5 κατά μέσο όρο παιδαγωγικό προσωπικό.

➤ Ο 6^{ος} σταθμός φιλοξενεί παιδιά από την ηλικία των 2,5 και πάνω και αποτελείται από 2 τάξεις από 53 παιδιά, εκ των οποίων 4 αλλοδαπά, οι παιδαγωγοί είναι 3, στεγάζεται στον τρίτο όροφο ενοικιαζομένου κτηρίου 382 τμ.

Δεν συμπίπτει με τον κανονισμό αφού αντιστοιχούν 27 παιδιά ανά τάξη με 1,5 κατά μέσο όρο

¹⁵ Οι υπολογισμοί προκύπτουν από:

1) μέσος όρος παιδαγωγικού προσωπικού ανά τάξη = παιδαγωγικό προσωπικό του κάθε σταθμού / αριθμό τάξεων

2) μέσος όρος παιδιών ανά τάξη = αριθμός παιδιών κάθε σταθμού/αριθμό τάξεων

παιδαγωγικό προσωπικό

➤ Ο 7^{ος} σταθμός φιλοξενεί παιδιά από την ηλικία των 2,5 και πάνω και αποτελείται από 2 τάξεις από 23 παιδιά, εκ των οποίων το 1 αλλοδαπό. Διαθέτει 4 παιδαγωγούς και στεγάζεται σε ισόγειο ενοικιαζόμενο κτίριο εμβαδού 318 τμ.

Ο σταθμός αυτός υπερκαλύπτει τον κανονισμό αφού αντιστοιχούν 11,5 παιδιά ανά τάξη κατά μέσο όρο με 2 παιδαγωγούς η κάθε τάξη.

➤ Ο 8^{ος} παιδικός σταθμός φιλοξενεί παιδιά από 2,5 ετών και πάνω, αποτελείται από 2 τάξεις με 33 παιδιά, εκ των οποίων 11 αλλοδαπά. Διαθέτει 4 άτομα προσωπικό και στεγάζεται στο ισόγειο σε ενοικιαζόμενο κτήριο του Δήμου εμβαδού 318 τμ.

Ο σταθμός αυτός καλύπτει τον κανονισμό, αφού αντιστοιχούν 16,5 παιδιά κατά μέσο στην τάξη και 2 παιδαγωγοί ανά τάξη.

➤ Ο 9^{ος} παιδικός σταθμός φιλοξενεί παιδιά ηλικίας άνω των 2,5 ετών και αποτελείται από 2 τάξεις με 51 παιδιά, εκ των οποίων τα 4 είναι αλλοδαπά. Οι παιδαγωγοί είναι 3 και στεγάζεται σε ιδιόκτητο κτίριο του Δήμου με εμβαδό 492 τμ.

Ο σταθμός αυτός καλύπτει ουσιαστικά τον Κανόνα πρότυπης λειτουργίας, αφού η κάθε τάξη έχει 25 παιδιά με μέσο όρο παιδαγωγών 1,5.

➤ Ο 10^{ος} παιδικός σταθμός φιλοξενεί παιδιά άνω των 2,5 χρονών και αποτελείται από 2 τάξεις 35 παιδιών, εκ των οποίων 4 αλλοδαπά, έχει 4 παιδαγωγούς και στεγάζεται σε ισόγειο ιδιόκτητο κτίριο με εμβαδό 356 τμ.

Καλύπτει τον κανονισμό λειτουργία, αφού έχει 17,5 παιδιά κατά μέσο όρο ανά τάξη και 2 παιδαγωγούς ανά τάξη.

➤ Ο 11^{ος} παιδικός σταθμός φιλοξενεί ηλικίες άνω των 2,5 χρονών και αποτελείται από 2 τάξεις με 50 παιδιά, εκ των οποίων τα 2 είναι αλλοδαπά και, επιπλέον, 4 παιδαγωγούς. Στεγάζεται σε ιδιόκτητο κτήριο του δήμου σε ισόγειο και 1 ου ορόφου και έχει εμβαδό 160 τμ.

Καλύπτει τον κανονισμό λειτουργίας αφού σε 25 παιδιά ανά τάξη αντιστοιχούν 2 παιδαγωγοί.

➤ Ο 12^{ος} παιδικός σταθμός φιλοξενεί παιδιά άνω των 2,5 χρονών και αποτελείται από 2 τάξεις με 34 παιδιά εκ των οποίων 2 είναι αλλοδαπά. Έχει 3 παιδαγωγούς και στεγάζεται σε ιδιόκτητο ισόγειο κτήριο 140 τμ.

Καλύπτει τον κανονισμό, αφού σε 17 παιδιά ανά τάξη αντιστοιχεί 1,5 κατά μέσο όρο παιδαγωγός.

➤ Ο 13^{ος} παιδικός σταθμός φιλοξενεί ηλικίες άνω των 2,5 χρόνων και αποτελείται από 1 τάξη με 25 παιδιά και 2 παιδαγωγούς. Σε αυτόν τον σταθμό δεν υπάρχουν αλλοδαπά παιδιά. Στεγάζεται σε ενοικιαζόμενο ισόγειο κτήριο 200τμ. Ο σταθμός αυτός καλύπτει τον κανονισμό της λειτουργίας των παιδικών, αφού έχει μια τάξη.

➤ Ο 14^{ος} παιδικός σταθμός φιλοξενεί ηλικίες άνω των 2,5 ετών και αποτελείται από 1 τάξη με 23 παιδιά και 2 παιδαγωγούς. Δεν υπάρχουν αλλοδαπά παιδιά, στεγάζεται σε ενοικιαζόμενο κτήριο στον δεύτερο όροφο με εμβαδό 90 τμ. Ο σταθμός καλύπτει τον κανόνα πρότυπης λειτουργίας.

➤ Ο 15^{ος} παιδικός σταθμός φιλοξενεί παιδιά ηλικίας άνω των 2,5 χρόνων αποτελείται από 1 τάξη με 27 παιδιά, εκ των οποίων 1 είναι αλλοδαπό. Στο προσωπικό έχει 2 παιδαγωγούς. Στεγάζεται σε ενοικιαζόμενο κτήριο στον 2ο όροφο με εμβαδό 319,47 τμ.

Σε αυτόν τον παιδικό σταθμό ο κανονισμός καλύπτεται παρόλο που έχει στο τμήμα 2 παιδιά πάνω από το όριο γιατί έχει 2 παιδαγωγούς.

➤ Ο 16^{ος} παιδικός σταθμός φιλοξενεί ηλικίες άνω των 2,5 χρόνων αποτελείται από 1 τάξη με 26 παιδιά, εκ των οποίων 4 είναι τα αλλοδαπά και έχει 2 παιδαγωγούς. Στεγάζεται σε ισόγειο ενοικιαζόμενο κτήριο 204 τμ. Καλύπτει τον πρότυπο κανονισμό λειτουργίας.

➤ Ο 17^{ος} παιδικός σταθμός φιλοξενεί παιδιά άνω των 2,5 χρόνων, αποτελείται από 1 τμήμα με 27 παιδιά και 2 παιδαγωγούς. Στεγάζεται σε ενοικιαζόμενο κτήριο στον δεύτερο όροφο με εμβαδό 169 τμ. Καλύπτει τον Πρότυπο Κανονισμό Λειτουργίας .

➤ Ο 18^{ος} σταθμός είναι ο δεύτερος βρεφονηπιακός σταθμός του Πειραιά και φιλοξενεί βρέφη από 8 μηνών μέχρι 2,5 χρόνων. Αποτελείται από 5 τάξεις με 112 βρέφη, 10 εκ των οποίων αλλοδαπά και έχει 10 νηπιαγωγούς. Στεγάζεται σε κτήριο ιδιόκτητο στο ισόγειο και στον 1ο όροφο εμβαδού 597 τμ.

Δεν καλύπτει τον Πρότυπο Κανονισμό Λειτουργίας γιατί αντιστοιχούν 22,5 παιδιά ανά μέσο όρο στην τάξη και 3 παιδαγωγοί σε κάθε τάξη. Ίσως, στο σταθμό αυτό υπάρχει το μεγαλύτερο πρόβλημα σε προσωπικό.

➤ Ο 19^{ος} παιδικός σταθμός φιλοξενεί παιδιά ηλικίες άνω των 2,5 χρόνων, αποτελείται από 2 τάξεις από 49 παιδιά, εκ των οποίων 2 αλλοδαπά και έχει 5 άτομα προσωπικό. Στεγάζεται σε ιδιόκτητο κτήριο στον δεύτερο όροφο εμβαδού 185 τμ.

Καλύπτει τον κανονισμό λειτουργίας αφού 24,5 παιδιά κατά μέσο όρο αντιστοιχούν σε 2,5 παιδαγωγούς.

➤ Ο 20^{ος} παιδικός σταθμός φιλοξενεί παιδιά ηλικίας άνω των 2,5 χρόνων ,αποτελείται από 2 τάξεις 54 παιδιά, δεν έχει κανένα αλλοδαπό και έχει 4 άτομα παιδαγωγούς. Στεγάζεται σε ιδιόκτητο κτήριο στο ισόγειο εμβαδού 210 τμ.

Καλύπτει τον κανονισμό οριακά καθώς για 27 παιδιά ανά τάξη αντιστοιχούν 2 παιδαγωγοί.

➤ Ο 21^{ος} παιδικός σταθμός είναι ο τρίτος βρεφονηπιακός σταθμός του Πειραιά και φιλοξενεί βρέφη από 8 μηνών έως 2,5 χρόνων. Αποτελείται από 3 τάξεις βρεφών με 47 βρέφη και κανένα αλλοδαπό ενώ στο προσωπικό έχει και 8 παιδαγωγούς Στεγάζεται σε ενοικιαζόμενο κτήριο στον δεύτερο όροφο εμβαδού 226 τμ.

Ούτε αυτός ο βρεφονηπιακός καλύπτει τον κανονισμό, αφού για 15,7 βρέφη μέσο όρο αντιστοιχούν μόλις 2,7 παιδαγωγοί κατά μέσο όρο.

- Ο 22^{ος} παιδικός σταθμός φιλοξενεί ηλικίες άνω των 2,5 ετών αποτελείται από 1 τάξη με 26 παιδιά, εκ των οποίων 1 αλλοδαπό παιδί και 2 παιδαγωγούς. Στεγάζεται σε ενοικιαζόμενο κτήριο στον δεύτερο όροφο με εμβαδό 220τμ. Καλύπτει τον κανονισμό πρότυπης λειτουργίας οριακά.
- Ο 23^{ος} παιδικός σταθμός φιλοξενεί ηλικίες άνω των 2,5 χρόνων και αποτελείται από 1 τάξη με 24 παιδιά, εκ των οποίων 7 αλλοδαπά και έχει και 2 παιδαγωγούς. Στεγάζεται σε ιδιόκτητο κτήριο στον 1 όροφο με εμβαδό 184τμ. Καλύπτει ακριβώς τον κανονισμό λειτουργίας
- Ο 24^{ος} παιδικός σταθμός φιλοξενεί ηλικίες άνω των 2,5 χρόνων, αποτελείται από 3 τάξεις με 40 παιδιά, εκ των οποίων 3 αλλοδαπά και έχει 5 παιδαγωγούς. Στεγάζεται σε ισόγειο κτήριο 270τμ που έχει γίνει δωρεά από ιδιώτη προς τον Δήμο του Πειραιά. Καλύπτει τον κανονισμό λειτουργίας, αφού για 13,5 παιδιά ανά τάξη αντιστοιχούν 1,7 παιδαγωγοί.

Παρατηρείται ότι από τους 24 παιδικούς σταθμούς που διαθέτει ο Πειραιάς, 3 παιδικοί σταθμοί είναι στο όριο κάλυψης του Πρότυπου Κανόνα Λειτουργίας ο 1^{ος}, 2^{ος} και ο 15^{ος}.

Δύο παιδικοί σταθμοί ο 5^{ος} και ο 6^{ος} και ο τρεις βρεφονηπιακοί σταθμοί, ο 3^{ος}, ο 18^{ος} και ο 21^{ος} δεν συμβαδίζουν με τον Πρότυπο Κανόνα Λειτουργίας. Όλοι οι υπόλοιποι παιδικοί σταθμοί τηρούν επαρκώς τον Κανόνα. Το πρόβλημα της μη τήρησης του κανόνα λειτουργίας οφείλεται, κυρίως, στην έλλειψη προσωπικού σε σχέση με τον αριθμό των παιδιών που φιλοξενούνται.

IV. Στοιχεία προσωπικού

Οι παιδικοί σταθμοί για να λειτουργήσουν σωστά πρέπει να απαρτίζονται από προσωπικό ειδικά εκπαιδευμένο που να γνωρίζει πως να χειρίζεται την συμπεριφορά των παιδιών, να τα βοηθούν στην σωστή διαπαιδαγώγηση και να τους παρέχουν ασφάλεια τις ώρες που είναι μακριά από τους γονείς τους. Γι αυτό υπάρχουν βρεφοκόμοι και εξειδικευμένοι παιδαγωγοί σε κάθε σταθμό. Όμως, είναι απαραίτητο και το προσωπικό που δεν έχει πανεπιστημιακή εξειδίκευση, όπως είναι οι μάγειροι και οι καθαρίστριες και φυσικά χρειάζεται και το προσωπικό για την διοικητική υποστήριξη των σταθμών. Οι παιδικοί σταθμοί του Πειραιά αποτελούνται 87 παιδαγωγούς, 40 μάγειρες, 27 καθαρίστριες και 5 άτομα στην διοικητική υποστήριξη.

Στον παρακάτω πίνακα βλέπουμε αναλυτικά τα στοιχεία προσωπικού. Ο πίνακας στηρίζεται στην ερώτηση 14 του ερωτηματολογίου:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.2 : ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΦΥΛΟ		ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ				ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
		Α	Θ	ΠΕ	ΤΕ	ΔΕ	ΥΕ	Μ	ΑΧ	ΟΧ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΙ	87	-	87	12	43	32	-	65	2	20
ΜΑΓΕΙΡΟΙ	40	10	30	-	-	18	22	25	2	13
ΚΑΘΑΡΙΣΤΕΣ	27	5	22	-	-	-	27	8	1	18
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ	5	1	4	1	4	-	-	5	-	-
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ΣΥΝΟΛΟ	159	16	143	13	47	50	49	103	5	51

Πηγή: Στοιχεία προερχόμενα από τον Δήμο Πειραιά ,ιδία επεξεργασία.

Το σύνολο του προσωπικού των παιδικών σταθμών στο Δήμο Πειραιά είναι 159 άτομα.

Όπως γίνεται φανερό, από τον πίνακα, το παιδαγωγικό προσωπικό στους παιδικούς σταθμούς του Δήμου Πειραιά προέρχεται κυρίως από την τεχνολογική εκπαίδευση σε σύνολο 43 ατόμων, μετά ακολουθούν οι παιδαγωγοί από δευτεροβάθμια εκπαίδευση (32 άτομα) και τέλος, οι παιδαγωγοί από πανεπιστημιακή εκπαίδευση (12 άτομα). Όλο το παιδαγωγικό προσωπικό είναι γυναίκες και υπάρχουν 65 άτομα που είναι μόνιμα, 2 άτομα με σύμβαση αορίστου χρόνου και 20 άτομα με σύμβαση ορισμένου χρόνου.

Οι μάγειροι/μαγείρισσες είναι 40 στο σύνολο, από τους οποίους οι δέκα είναι άντρες και οι άλλες 30 είναι γυναίκες. Εδώ υπάρχουν 18 άτομα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και 22 υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Υπάρχουν 8 μόνιμοι, εκ των οποίων ένας με σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου και 13 με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου. Οι καθαριστές είναι 27 στο σύνολο με 5 άτομα άντρες και 22 άτομα γυναίκες, όλοι υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Τα 8 άτομα είναι μόνιμα, το 1 έχει σύμβαση αορίστου χρόνου και τα 18 ορισμένου χρόνου.

Επιπλέον, υπάρχουν άτομα στην διοικητική υποστήριξη και πιο συγκεκριμένα 5 άτομα, 1 άντρας και 4 γυναίκες. Πανεπιστημιακής εκπαίδευσης είναι 1 άτομο μόνο, ενώ 4 είναι τεχνολογικής εκπαίδευσης. Και τα 5 είναι μόνιμα .

Το μόνιμο προσωπικό αντιστοιχεί¹⁶ σε 64,7 % του συνόλου των εργαζομένων, το προσωπικό σε σύμβαση αορίστου χρόνου αντιστοιχεί σε 3,1 % επί του συνόλου των εργαζομένων και το ορισμένου χρόνου προσωπικό αντιστοιχεί σε 32 % του συνόλου.

Βάσει του κανονισμού λειτουργίας, θα έπρεπε να υπάρχουν περισσότεροι βοηθοί των παιδαγωγών καθώς και περισσότεροι παιδαγωγοί για να μπορέσουν να έχουν οι παιδικόι σταθμοί ομαλή λειτουργία. Παρατηρείται, επίσης, ότι υπάρχει μεγάλη έλλειψη στους βοηθούς. Επιπλέον, γίνεται αντιληπτό ότι και η διοικητική υποστήριξη έχει ελλείψεις. Οι μάγειρες σε αναλογία με το πλήθος των παιδικών που έχει ο Δήμος Πειραιάς είναι 1,5 μέσος όρος άτομο σε κάθε παιδικό και οι καθαριστές αντιστοιχούν ακριβώς σε σχεδόν 1 άτομο για κάθε παιδικό σταθμό.

Πληροφορίες για τους ψυχολόγους, γιατρούς, κοινωνικούς λειτουργούς δεν υπάρχουν οπότε δεν είναι εφικτό να γίνει κάποια εκτίμηση καθώς και εκτίμηση για οδηγούς δεν είναι δυνατό να γίνει, αφού οι παιδικόι που μελετήθηκαν δεν διαθέτουν μεταφορά παιδιών οπότε δεν έχουν οδηγούς ως προσωπικό.

V. Οικονομική συμμετοχή γονέων.

Βάσει των ερωτήσεων 17-24 του ερωτηματολογίου που αναφέρονται στα τέλη απορρέει το συμπέρασμα ότι η οικονομική συμμετοχή των γονέων στον Δήμο Πειραιά χωρίζεται σε δυο κατηγορίες:

- σε αυτούς που δίνουν κάποια συμμετοχή
- σε αυτούς που απαλλάσσονται από την οικονομική συμμετοχή.

Οι κατηγορίες ορίζονται βάση του οικογενειακού εισοδήματος. Οι πίνακες που ακολουθούν μας δείχνουν πως χωρίζονται αυτές οι κατηγορίες ανά κατηγορία οικονομικού εισοδήματος :

---

¹⁶ Τα ποσοστά προκύπτουν από τις εξής πράξεις :

α) ποσοστό μόνιμου προσωπικού = συνολικός αριθμός μόνιμου προσωπικού / συνολικό προσωπικό επί 100
β) ποσοστό αορίστου χρόνου προσωπικού = συνολικός αριθμός αορίστου χρόνου / συνολικό προσωπικό επί 100
γ) ποσοστό ορισμένου χρόνου προσωπικού = συνολικός αριθμός ορισμένου χρόνου επί 100

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.3 : ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ

Α) ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	1 ΠΑΙΔΙ	2 ΠΑΙΔΙΑ
12.001-13.000 €	38 €	55 €
13.001-15.000 €	51 €	77 €
15.001-18.000 €	60.00 €	89€
18.001-24.000 €	68 €	102 €
24.001-30.000 €	85 €	119 €
30.001-33.000 €	94 €	128€
33.001-36.000 €	102 €	136 €
Από 36.001 € και άνω	128 €	153€

Πηγή : Στοιχεία προερχόμενα από την ιστοσελίδα του Δήμου Πειραιά (www.pireasnet.gr)

Β) ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ ΠΟΥ ΑΠΑΛΛΑΣΣΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

- 1.Οι έχοντες οικογενειακό εισόδημα έως 12.000 €
2. Οικογένειες που υπάρχει άτομο με αναπηρία τουλάχιστον 67%
- 3.Οι πολύτεκνες οικογένειες .
- 4.Οι μονογονεϊκές οικογένειες, χήροι, διαζευγμένοι

Αν όμως το εισόδημα είναι πάνω από 15.001, ακολουθείται ο παρακάτω πίνακας οικονομικής συμμετοχής :

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. 4: ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΓΟΝΕΩΝ

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	1 ΠΑΙΔΙ	2 ΠΑΙΔΙΑ
15.001-16.000 €	38 €	55 €
16.001-19.000 €	51 €	77 €
19.001-22.000 €	60.00 €	80 €
22.001-28.000 €	68 €	102 €
28.001-34.000 €	85 €	119 €
34.001-37.000 €	94 €	128€
37.001-40.000 €	102 €	136 €
Από 40.001 € και άνω	128 €	153€

Πηγή : Στοιχεία προερχόμενα από την Ιστοσελίδα του Δήμου Πειραιά (www.pireasnet.gr)

Βάσει του Πρότυπου Κανονισμού Λειτουργίας οι πόροι των παιδικών σταθμών προκειμένου να μπορέσουν οι σταθμοί να ανταπεξέλθουν στα έξοδα προέρχονται από την οικονομική συμμετοχή των γονέων. Παρατηρείται ότι ο Δήμος Πειραιά έχει κατατάξει σε δύο κατηγορίες τους γονείς, αυτούς που πληρώνουν και αυτούς που απαλλάσσονται από κάποιο όριο και κάτω στο οικογενειακό εισόδημα. Θα αναλυθεί το κάθε επίπεδο ξεχωριστά ώστε να εντοπιστούν οι διαφορές που υπάρχουν σε κάθε κλίμακα.

Α) Σύμφωνα με τον πρώτο πίνακα η μηνιαία συμμετοχή αυτών που δεν απαλλάσσονται ξεκινάει από 38 ευρώ για το ένα παιδί και τα 55 ευρώ για τα 2 παιδιά και φτάνει ως τα 128 ευρώ για το ένα παιδί και 153 ευρώ για το δεύτερο παιδί.

Η μηνιαία αυτή συνδρομή είναι αρκετά ακριβή για δημόσιους παιδικούς σταθμούς και η διαφορά του οικονομικού ποσού από το ένα οικογενειακό εισόδημα στο άλλο είναι άνιση.

Οι διαφορές είναι οι εξής :

- Από το επίπεδο του οικογενειακού εισοδήματος 13.000 ευρώ στο επίπεδο 13.001 ευρώ η διαφορά είναι 13 ευρώ για το ένα παιδί και 22 ευρώ για το άλλο
- Από το επίπεδο του οικογενειακού εισοδήματος 15.000 ευρώ στο επίπεδο 15.0001 η διαφορά είναι 9 ευρώ για το ένα παιδί και 12 ευρώ για το δεύτερο
- Από το επίπεδο του οικογενειακού εισοδήματος 18.000 ευρώ στο επίπεδο 18.001 ευρώ η διαφορά είναι 8 ευρώ για το ένα παιδί και 13 ευρώ για το άλλο παιδί.
- Από το επίπεδο του οικογενειακού εισοδήματος 24.000 ευρώ στο επίπεδο 24.001 ευρώ η διαφορά είναι 17 ευρώ για το ένα παιδί και 17 ευρώ για το άλλο.
- Από το επίπεδο οικογενειακού εισοδήματος 30.000 ευρώ στο επίπεδο 30.001 η διαφορά είναι 9 ευρώ για το ένα παιδί και 9 ευρώ για τα δύο παιδιά
- Από το επίπεδο οικογενειακού εισοδήματος 33.000 ευρώ στο επίπεδο 33.001 η διαφορά για το ένα παιδί είναι 8 ευρώ και 8 ευρώ για τα δύο παιδιά
- Τέλος, από το επίπεδο οικογενειακού εισοδήματος 36.000 στο επίπεδο 36.001 η διαφορά είναι 26 ευρώ για το ένα παιδί και 17 ευρώ για το άλλο

Κατά συνέπεια βγαίνει το συμπέρασμα ότι η οικονομική εισφορά των γονέων κυμαίνεται σε υψηλά επίπεδα και η διαφορά είναι δυσανάλογη από επίπεδο σε επίπεδο. Η μεγαλύτερη διαφορά οικονομικής συμμετοχής για το ένα παιδί βρίσκεται στο επίπεδο οικογενειακού εισοδήματος 36.000 ευρώ προς 36.001 ευρώ που αντιστοιχεί σε 26 ευρώ και η μικρότερη στα επίπεδα οικογενειακού εισοδήματος 18.000-18.001 ευρώ και 33.000-33.001 ευρώ που αντιστοιχεί στα 8 ευρώ.

Αντίστοιχα, για τα 2 παιδιά η μεγαλύτερη διαφορά βρίσκεται στα επίπεδα οικογενειακού

εισοδήματος 13.000-13.001 που είναι 22 ευρώ και η μικρότερη στο επίπεδο οικογενειακού εισοδήματος 33.000 προς 333.001 που είναι 8 ευρώ.

Να σημειωθεί εδώ ότι από το τρίτο και πάνω παιδί δεν αναφέρεται κανένα στοιχείο γιατί ο γονέας απαλλάσσεται είτε ανήκει στην πρώτη είτε στην δεύτερη κατηγορία.

Β) Στον δεύτερο πίνακα κατατάσσονται οι οικογένειες που απαλλάσσονται από την οικονομική συμμετοχή και είναι οι οικογένειες που συγκεντρώνουν εισόδημα έως 12.000 ευρώ, οικογένειες που έχουν άτομο με αναπηρία τουλάχιστον 67 % και οι μονογονεϊκές οικογένειες. Στην περίπτωση αυτή, όμως, αν το εισόδημα αυτών των οικογενειών είναι πάνω από 15.000 ευρώ πληρώνουν κανονικά οικονομική συμμετοχή.

Και εδώ υπάρχουν διαφορές ανά κατηγορία οικογενειακού εισοδήματος, οι οποίες είναι οι εξής:

- Από εισόδημα 16.000 ευρώ έως 16.001 ευρώ η οικονομική συμμετοχή για το 1 παιδί έχει διαφορά 13 ευρώ και για το δεύτερο παιδί έχει διαφορά 22 ευρώ
- Από το εισόδημα 19.000 ευρώ έως 19.001 ευρώ η διαφορά κυμαίνεται για το 1 παιδί στα 9 ευρώ και για τα 2 παιδιά στα 3 ευρώ.
- Από το εισόδημα 22.000 ευρώ έως 22.001 ευρώ η διαφορά κυμαίνεται για το 1 παιδί στα 8 ευρώ και για τα 2 παιδιά στα 22 ευρώ
- Από το εισόδημα 28.000 ευρώ έως 28.001 ευρώ η διαφορά κυμαίνεται για το 1 παιδί στα 17 ευρώ και για τα 2 παιδιά στα 17 ευρώ
- Από το εισόδημα 34.000 ευρώ έως 34.001 ευρώ η διαφορά κυμαίνεται για το 1 παιδί στα 10 ευρώ και για τα 2 παιδιά στα 9 ευρώ
- Από το εισόδημα 37.000 ευρώ έως 37.001 ευρώ η διαφορά κυμαίνεται στα 8 ευρώ για το 1 παιδί και στα 8 ευρώ για τα 2 παιδιά
- Και τέλος από το εισόδημα 40.000 ευρώ έως 40.001 ευρώ η διαφορά κυμαίνεται στα 26 ευρώ και για τα 2 παιδιά στα 17 ευρώ

Το συμπέρασμα, λοιπόν, είναι ότι και για τις οικογένειες που πληρώνουν η οικονομική εισφορά από ένα επίπεδο και πάνω είναι μεγάλη αλλά και πάλι οι διαφορές κυμαίνονται δυσανάλογα από επίπεδο σε επίπεδο.

Η μεγαλύτερη διαφορά κυμαίνεται στα επίπεδα οικογενειακού εισοδήματος από 37.001-40.000 στο επίπεδο 40.001- και άνω που είναι 26 ευρώ για το 1 παιδί και από το επίπεδο 15.001-16.000 στο επίπεδο 16.001-19.000 που η διαφορά είναι 22 ευρώ για τα 2 παιδιά.

Η μικρότερη διαφορά από το επίπεδο 22.000 στο επίπεδο 22.001 για το ένα παιδί που η διάφορα είναι 8 ευρώ και επίσης από το επίπεδο 37.000 στο επίπεδο 37.001 που η διαφορά είναι πάλι 8 ευρώ για το 1 παιδί.

Και, αντίστοιχα, η μικρότερη διαφορά για τα 2 παιδιά κυμαίνεται από το επίπεδο 19.000 στο επίπεδο 19.0001 που η διαφορά είναι μόλις 3 ευρώ.

Οι διαφορές θα έπρεπε να ήταν ίσες για όλα τα επίπεδα ώστε να ήταν αντικειμενικά τα κριτήρια και καμία οικογένεια να μην αδικείται γιατί όλες σήμερα αντιμετωπίζουν οικονομικό πρόβλημα. Επιπλέον, να τονίσω ότι δεν μου δόθηκε η απόφαση του Δημοτικού συμβουλίου και τους πίνακες τους βρήκα μέσα από το διαδίκτυο.

VI. Έξοδα παιδικών σταθμών

Βάσει της ερώτησης 25 του ερωτηματολογίου θα διερευνηθεί πόσα είναι τα έξοδα που έχει ο Δήμος Πειραιά για την λειτουργία των παιδικών σταθμών. Ο Δήμος Πειραιά είναι ο μόνος που μου έδωσε κάποιο οικονομικό δείγμα για τα έξοδά του αλλά δεν μου απάντησε για τα έσοδά του που αφορούν την ερώτηση 15 του ερωτηματολογίου.

Για να λειτουργήσουν οι παιδικοί σταθμοί έχουν αρκετά έξοδα. Πρέπει να δώσουν την μισθοδοσία στο προσωπικό, έχουν τα πάγια έξοδα λειτουργίας, όπως ΔΕΗ, νερό, πετρέλαιο, ταχυδρομικά και τηλεφωνικά έξοδα. Πρέπει να πληρωθούν οι προμηθευτές και αν έχουν φύλαξη κτηρίων να πληρωθούν τα έξοδα.

Στον παρακάτω πίνακα θα δούμε το ύψος των εξόδων για το οικονομικό έτος 2013-2014

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.5: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2013-2014

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΞΟΔΩΝ	ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΥΨΟΣ/ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΤΟΣ (2013-2014)
ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑ		2 .421.565,22 ευρώ
ΠΑΓΙΑ ΕΞΟΔΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ		52.000 ευρώ
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ		3.299. 949,43 ευρώ
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΤΙΡΙΩΝ	ΟΧΙ	
ΦΥΛΑΞΗ ΚΤΙΡΙΩΝ	ΟΧΙ	
ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ		165. 280,26 ευρώ
ΣΥΝΟΛΟ		2. 968 794,46 ευρώ

Πηγή: Στοιχεία προερχόμενα από τον Δήμο Πειραιά, ίδιας επεξεργασίας.

Η Διεύθυνση των παιδικών και Βρεφονηπιακών σταθμών του Δήμου Πειραιά με το τμήμα Παιδικών και Βρεφονηπιακών σταθμών επιμερίζεται τα έξοδα της μισθοδοσίας που αντιστοιχούν σε 2.421.565,22 ευρώ ανά οικονομικό έτος που στην περίπτωση που μελετάμε είναι το 2013-2014, τα πάγια έξοδα λειτουργίας των σταθμών, τα οποία αντιστοιχούν σε 52.000 ανά οικονομικό έτος, τα έξοδα για τις προμήθειες υλικών που αντιστοιχούν σε 329.949,43 ευρώ ανά οικονομικό έτος καθώς και οποιαδήποτε άλλα έξοδα προκύπτουν από την λειτουργία των σταθμών που αντιστοιχούν σε 165.280,26. Τα έξοδα για συντήρηση και την φύλαξη κτιρίων ανήκουν στην Γενική Διεύθυνση των τεχνικών υπηρεσιών και περιβάλλοντος .

Η ετήσια μισθοδοσία¹⁷ ανά εργαζόμενο και ανά μέσο όρο στους παιδικούς σταθμούς στο Δήμο Πειραιά αντιστοιχεί σε 15.229 ευρώ τον χρόνο. Ο μηνιαίος μισθός ανά άτομο κατά μέσο όρο αντιστοιχεί σε 1.269 ευρώ .Το ποσό συνολικής δαπάνης ανά παιδί ετησίως είναι 2.919 ευρώ.

Παρατηρείται ότι για να λειτουργήσει σωστά ο τομέας των παιδικών σταθμών χρειάζεται ο κάθε Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης να δαπανήσει αρκετά χρήματα. Και στην περίπτωση του Πειραιά προκύπτει ότι οι εργαζόμενοι κατά μέσο όρο είναι αρκετά υψηλόμισθοι.

---

¹⁷ Οι υπολογισμοί προκύπτουν από :

α. ετήσια μισθοδοσίας ανά άτομο= σύνολο μισθοδοσίας/σύνολο ατόμων

β. μηνιαίος μισθός ανά άτομο = σύνολο μισθοδοσίας/12 μήνες

γ. ποσό συνολικής δαπάνης ανά παιδί ετησίως= σύνολο δαπανών ετησίως/συνολικό αριθμό παιδιών

4.4 Παιδικοί Σταθμοί Δήμου Αγίας Βαρβάρας

I. Όργανα διοίκησης Παιδικών σταθμών

Βάσει της ερώτησης 1 του ερωτηματολογίου προκύπτει ότι στον Δήμο Αγίας Βαρβάρας η διοίκηση των παιδικών σταθμών ανήκει στην κοινωνική υπηρεσία του Δήμου και συγκεκριμένα στην Διεύθυνση κοινωνικής πολιτικής και Προγραμματισμού, από την οποία καθορίζεται η ομαλή λειτουργία των παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών.

II. Κανονισμός Λειτουργίας

Βάσει των ερωτήσεων του ερωτηματολογίου 7-11 συμπεραίνουμε ότι στους βρεφικούς σταθμούς γίνονται δεκτά παιδιά από 6 μηνών μέχρι 2,5 χρόνων και στους παιδικούς από 2,5 χρόνων έως την εγγραφή τους στο Δημοτικό.

Για να εξυπηρετούνται οι εργαζόμενοι γονείς οι παιδικοί σταθμοί ανοίγουν από τις 7 :00 το πρωί και κλείνουν στις 4:00 η ώρα το απόγευμα. Το Καλοκαίρι κλείνουν μόνο ένα μήνα και στις γιορτινές μέρες, Χριστούγεννα , και Πάσχα υπάρχουν ανοικτά τμήματα για όσους εργάζονται και δεν έχουν που να αφήσουν τα παιδιά τους. Τα παιδιά από τις απομακρυσμένες περιοχές μεταφέρονται προς και από τον σταθμό με αυτοκίνητο του Δήμου. Οι κτιριακές εγκαταστάσεις είναι άριστες και όλες ανακαινισμένες από τον Δήμο.

Επιλέγονται παιδιά που κατοικούν στον Δήμο χωρίς να αποκλείονται παιδιά από άλλους Δήμους, αν υπάρχουν κενές θέσεις. Σε αυτό που διαφοροποιείται από τον Πρότυπο Κανονισμό Λειτουργίας είναι τα τμήματα που μένουν ανοικτά Χριστούγεννα και Πάσχα γιατί ο κανονισμός ορίζει ότι δεν λειτουργούν αυτές τις μέρες.

III. Παροχές Παιδικών Σταθμών

Βάσει της ερώτησης 8 του ερωτηματολογίου όλοι οι παιδικοί παρέχουν υπηρεσίες φύλαξης, υγείας, προσχολικής αγωγής και δημιουργικής απασχόλησης. Διαθέτουν έμπειρους βρεφοκόμους, παιδαγωγούς και κοινωνικούς επιστήμονες και εφαρμόζουν πρότυπες παιδαγωγικές μεθόδους και προγράμματα.

Σε όλους τους παιδικούς, τα παιδιά παρακολουθούνται από παιδίατρο και ψυχολόγο που σε συνεργασία με τους παιδαγωγούς και τους γονείς βοηθούν στην πρόληψη και αντιμετώπιση τυχόν μαθησιακών δυσκολιών ή ψυχοσυναισθηματικών προβλημάτων.

Σε σταθερή συνεργασία πάντα με τους γονείς, στους οποίους παρέχεται συμβουλευτική και ψυχολογική καθοδήγηση σε ατομικό και ομαδικό επίπεδο.

IV.Στοιχεία Παιδικών Σταθμών

Βάσει της ερώτησης 13 του ερωτηματολογίου στον Δήμο Αγίας Βαρβάρας υπάρχουν 4 παιδικοί σταθμοί από τους οποίους οι 2 είναι και βρεφονηπιακοί. Υπάρχουν 19 τάξεις και όλοι οι παιδικοί στεγάζονται στο ισόγειο και στον πρώτο όροφο. Υπάρχουν 1 ενοικιαζόμενο κτήριο και 3 δημοτικά κτήρια. Ο αριθμός των παιδιών που φιλοξενούνται είναι 254. Σε αυτούς τους παιδικούς σταθμούς μπορεί να μην υπάρχουν αλλοδαπά παιδιά αλλά λόγω της ιδιαιτερότητας του πληθυσμού του Δήμου υπάρχουν αρκετά παιδιά αθίγγανων. Ο πίνακας παρακάτω μας δείχνει συγκεντρωμένες αυτές τις πληροφορίες.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.6 : ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΑΙΔΙΚΟΥΣ ΣΤΑΘΜΟΥΣ ΔΗΜΟΥ ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ

Παιδικοί σταθμοί	τάξεις	όροφος	ενοικιαζόμενος /δημοτικός	τμ	παιδαγωγικό προσωπικό	αριθμός παιδιών	ηλικίες
1ος	2	Ισόγειο/1ος	ενοικιαζόμενος	273	4	32	2,5 έως 5
2ος	6	Ισόγειο/1ος	δημοτικός	601	10	70	1 έως 2,5
3ος	5	Ισόγειο/1ος	δημοτικός	850	8	82	2,5 έως 5
4ος	6	Ισόγειο/1ος	δημοτικός	700	10	70	1 έως 2,5

Πηγή: Στοιχεία προερχόμενα από τον Δήμο Αγίας Βαρβάρας, ίδιας επεξεργασίας.

Βάσει του Πρότυπου κανονισμού λειτουργίας των παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών θα αναλυθούν τα αποτελέσματα του πίνακα για τον κάθε σταθμό του Δήμου Αγίας Βαρβάρας ξεχωριστά για να διαπιστωθεί, αν ανταποκρίνονται οι σταθμοί στον κανόνα :

➤ Ο 1^{ος} παιδικός σταθμός φιλοξενεί παιδιά ηλικίας 2,5 έως 5 χρονών αποτελείται από 2 τάξεις με 32 παιδιά και 4 άτομα παιδαγωγικό προσωπικό, στεγάζεται σε ενοικιαζόμενο κτήριο

ισόγειο και 1ου ορόφου εμβαδού 273 τμ. Καλύπτει επαρκώς τον κανονισμό λειτουργίας των παιδικών σταθμών καθώς υπάρχουν 16 παιδιά ανά τάξη και 2 παιδαγωγοί σε κάθε τάξη.

- Ο 2^{ος} σταθμός είναι βρεφονηπιακός και φιλοξενεί βρέφη ηλικίας από 1 μηνών έως 2,5 χρονών. Αποτελείται από 6 τάξεις με 70 βρέφη και 10 άτομα παιδαγωγικό προσωπικό, και στεγάζεται σε κτήριο του δήμου στο ισόγειο και στον 1ο όροφο εμβαδού 601 τμ. Δεν καλύπτει τον κανονισμό λειτουργίας καθώς για 11,6 βρέφη αντιστοιχεί μόλις 1,6 παιδαγωγικό προσωπικό.
- Ο 3^{ος} παιδικός σταθμός φιλοξενεί παιδιά ηλικίας από 2,5 έως 5 χρονών και αποτελείται από 5 τμήματα με 82 παιδιά και 8 παιδαγωγούς. Στεγάζεται σε δημοτικό κτήριο στο ισόγειο και στον 1ο όροφο εμβαδού 850τμ. Καλύπτει τον κανονισμό καθώς για κάθε 16,4 παιδιά αντιστοιχούν 1,6 παιδαγωγοί.
- Ο 4^{ος} και τελευταίος σταθμός είναι βρεφονηπιακός και φιλοξενεί βρέφη από 1 έως 2,5 χρονών, αποτελείται από 70 βρέφη και 10 παιδαγωγούς. Στεγάζεται στο ισόγειο και τον 1ο όροφο δημοτικού κτηρίου. Δεν καλύπτει τον κανονισμό καθώς για κάθε 11,6 βρέφη αντιστοιχεί μόλις 1,6 άτομο προσωπικού.

Από την ανάλυση που προηγήθηκε παρατηρείται ότι ο Δήμος Αγίας Βαρβάρας αντιμετωπίζει μεγάλη έλλειψη προσωπικού στους βρεφονηπιακούς σταθμούς του. Οι παιδικοί σταθμοί πάλι υπερκαλύπτουν τον κανονισμό, αφού και λίγα παιδιά έχουν και μειωμένο αριθμό παιδαγωγών. Όσον αφορά τα κτήρια παρατηρείται ότι τα περισσότερα είναι ιδιόκτητα οπότε δεν έχει ο Δήμος μεγάλα έξοδα για ενοικίαση. Επίσης, γίνεται φανερό ότι και τα τετραγωνικά μέτρα των σταθμών είναι αρκετά αφού παρέχουν και απογευματινή φύλαξη.

V.Στοιχεία Προσωπικού

Στους παιδικούς το σύνολο των εργαζομένων είναι 44. Υπάρχουν παιδαγωγοί πανεπιστημιακής, τεχνολογικής και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Υπάρχουν μάγειρες, καθαρίστριες και άτομα στην διοικητική υποστήριξη. Βάσει της ερώτησης 14 του ερωτηματολογίου δίνεται ο παρακάτω πίνακας στον οποίο εξηγείται αναλυτικά ο αριθμός των ατόμων που δουλεύουν στους σταθμούς.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.7 : ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΤΑΞΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ

Κατηγορία	Αριθμός	Φύλο		Μορφωτικό Επίπεδο				Σχέση εργασίας		
		Α	Θ	ΠΕ	ΤΕ	ΔΕ	ΥΕ	Μ	ΑΧ	ΟΧ
Παιδαγωγοί	32	-	32	7	12	13	-	3	9	18
Μάγειροι	4	1	3	-	-	3	1	2	1	1
Καθαρίστριες	7	-	7	-	-	-	7	7		
Διοικητική υποστήριξη	1	-	1	1	-	-	-	1	-	-
Εξωτερικοί συνεργάτες	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ΣΥΝΟΛΟ	44	1	43	8	13	16	8	13	10	19

Πηγή: Στοιχεία προερχόμενα από τον Δήμο Αγίας Βαρβάρας, ίδιας επεξεργασίας.

Παρατηρείται ότι οι παιδαγωγοί προέρχονται κυρίως από δευτεροβάθμια εκπαίδευση όπου υπάρχουν 13 άτομα, από την τεχνολογική εκπαίδευση 12 άτομα και από την πανεπιστημιακή εκπαίδευση 7 άτομα. Όλο το παιδαγωγικό προσωπικό είναι γυναίκες από τις οποίες 18 άτομα έχουν σύμβαση ορισμένου χρόνου, 9 είναι αορίστου χρόνου και 3 άτομα μόλις είναι μόνιμο προσωπικό.

Οι μάγειροι/μαγείρισσες είναι 4 άτομα, από τα οποία 1 είναι άντρας και 3 είναι γυναίκες. Στην υποχρεωτική εκπαίδευση ανήκει 1 άτομο ενώ στην δευτεροβάθμια είναι 3 άτομα. Μόνιμα είναι 2 άτομα, 1 άτομο είναι αορίστου χρόνου και 1 ορισμένου χρόνου .

Οι καθαρίστριες είναι 7 άτομα, όλες γυναίκες μόνιμο προσωπικό και υποχρεωτικής εκπαίδευσης.

Στην διοικητική εκπαίδευση ανήκει ένα άτομο, η οποία είναι γυναίκα σε μονιμότητα και πανεπιστημιακής εκπαίδευσης.

Μία άλλη σύγκριση που μπορούμε να κάνουμε είναι η αναλογία των μόνιμων, των ατόμων αορίστου χρόνου και του ορισμένου χρόνου προσωπικού σε σχέση με το σύνολο του προσωπικού. Οι μόνιμοι αναλογούν στο 29,5 % του προσωπικού, οι αορίστου χρόνου είναι 25 % του προσωπικού, και οι ορισμένου χρόνου είναι 54,5%.

Δεν δόθηκαν στοιχεία για το υπόλοιπο προσωπικό που ορίζει ο Πρότυπος Κανόνας Λειτουργίας όπως οι παιδίατροι, οι ψυχολόγοι, οι τραπεζοκόμοι, η κοινωνική λειτουργός και ο

οδηγός, αφού στον δήμο αυτό προσφέρεται μεταφορά των νηπίων με σχολικό λεωφορείο οπότε δεν μπορεί να υπάρχει άποψη γι' αυτά τα άτομα ούτε για την εργασιακή σχέση ούτε για την εκπαίδευση και ούτε για το φύλο τους.

Το συμπέρασμα λοιπόν που βγαίνει είναι ότι χρειάζεται περισσότερα άτομα προσωπικό και κυρίως περισσότερο μόνιμο παιδαγωγικό προσωπικό για να καλυφθούν όλες οι ανάγκες των σταθμών, αφού λόγω του γεγονότος ότι το μεγαλύτερο ποσοστό είναι ορισμένου χρόνου τα παιδιά δεν μπορούν να έχουν σταθερούς παιδαγωγούς κάθε χρόνο. Κατ' επέκταση, με αυτές τις συνεχόμενες αλλαγές και τα παιδιά αποπροσανατολίζονται και οι σταθμοί αντιμετωπίζουν πρόβλημα.

VI. Οικονομική συμμετογή Γονέων

Σύμφωνα με τις ερωτήσεις 16 έως 21 στους παιδικούς σταθμούς του Δήμου Αγίας Βαρβάρας υπάρχουν συγκεκριμένα τέλη, τα οποία πληρώνονται από τους γονείς και τα καθορίζει το δημοτικό συμβούλιο μετά από συνέλευση.

Με αυτή την εισφορά οι παιδικοί σταθμοί μπορούν και ανταπεξέρχονται στα έξοδα που έχουν όλο το οικονομικό έτος. Ο πίνακας που ακολουθεί μας εξηγεί το ποσό των τελών ανάλογα με το ετήσιο εισόδημα της οικογένειας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.8 : ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ

ΕΤΗΣΙΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΣΕ ΕΥΡΩ	ΜΗΝΙΑΙΑ ΔΙΔΑΚΤΡΑ ΣΕ ΕΥΡΩ
έως 7.336	Δωρεάν
7.337 - 11.738	20
11.739- 16.140	30
16.141-20.542	50
20.543-24.944	70
24.945-29.347	100
29.348-34.999	130
35.000 και άνω	160

Πηγή στοιχείων : Στοιχεία προερχόμενα από τον Δήμο Αγίας Βαρβάρας , ίδιας επεξεργασίας.

Θα παρουσιάσουμε τα επίπεδα το κάθε ένα διαφορετικά ώστε να μπορέσουμε να εκφέρουμε μια άποψη αν είναι αντικειμενικά τα κριτήρια :

- Έως το εισόδημα των 7.336 ευρώ η εισφορά των γονέων δεν υπάρχει. Τα παιδιά φιλοξενούνται δωρεάν.
- Από το εισόδημα 7.337-11.738 ευρώ η εισφορά ανέρχεται στο επίπεδο των 20 ευρώ
- Από το εισόδημα των 11.739-16.140 η εισφορά ανέρχεται στο επίπεδο των 30 ευρώ
- Από το εισόδημα των 16.141-20.542 ευρώ η εισφορά ανέρχεται στο επίπεδο των 50 ευρώ
- Από το εισόδημα των 20.543-24.944 ευρώ η εισφορά ανέρχεται στο επίπεδο των 70 ευρώ
- Από το εισόδημα των 24.945-29.347 ευρώ η εισφορά ανέρχεται στο επίπεδο των 100 ευρώ
- Από το εισόδημα των 29.348-34.999 ευρώ η εισφορά ανέρχεται στο επίπεδο των 130 ευρώ
- Από το εισόδημα των 35.000 και άνω η εισφορά ανέρχεται στο επίπεδο των 160 ευρώ.

Η διαφορά που υπάρχει στην εισφορά ανά επίπεδο είναι οι εξής :

- Από το επίπεδο 7.336 ευρώ στο επίπεδο 7.337 ευρώ η διαφορά είναι 20 ευρώ αφού έως 7.336 δεν πληρώνουν
- Από το επίπεδο 11.738 ευρώ στο επίπεδο 11.739 ευρώ η διαφορά είναι 10 ευρώ
- Από το επίπεδο 16.140 ευρώ στο επίπεδο 16.141 ευρώ η διαφορά είναι 20 ευρώ
- Από το επίπεδο 20.542 ευρώ στο επίπεδο 20.543 ευρώ η διαφορά είναι 20 ευρώ
- Από το επίπεδο 24.944 ευρώ στο επίπεδο 24.945 ευρώ η διαφορά είναι 30 ευρώ
- Από το επίπεδο 29.347 ευρώ στο επίπεδο 29.348 ευρώ η διαφορά είναι 30 ευρώ
- Από το επίπεδο 34.999 ευρώ στο επίπεδο 35.000 ευρώ η διαφορά είναι 30 ευρώ

Με αυτό τον τρόπο παρατηρείται ότι η οικονομική εισφορά των γονέων που έχουν χαμηλά εισοδήματα δεν είναι υποχρεωμένοι να πληρώνουν πολλά χρήματα ώστε να φιλοξενηθούν τα παιδιά τους. Στα μεγάλα ετήσια εισοδήματα είναι λίγο ακριβή αυτή η οικονομική εισφορά αλλά και πάλι σε λογικά πλαίσια.

Επίσης, η διαφορά ανά επίπεδο δεν είναι μεγάλη και διακυμαίνεται σε φυσιολογικά πλαίσια ανά επίπεδο. Ακριβώς η ίδια οικονομική εισφορά είναι και για το αν οι γονείς έχουν 2 παιδιά στους παιδικούς σταθμούς. Επιπλέον, και εδώ υφίσταται ο όρος ότι από 3 παιδιά και πάνω το 3 παιδί φιλοξενείται δωρεάν. Κατά συνέπεια, εξάγεται το συμπέρασμα ότι οι παιδικοί σταθμοί του Δήμου Αγίας Βαρβάρας έχουν θέσει σε φυσιολογικά πλαίσια το θέμα της οικονομικής εισφοράς των γονέων ανάλογα με το οικονομικό τους εισόδημα.

Ακολουθεί ο επίλογος με μια γενική αναφορά στα προβλήματα που υπάρχουν στην κοινωνική πολιτική των Δήμων και στους παιδικούς σταθμούς καθώς και σύγκριση μεταξύ των δυο δήμων που ερευνήθηκαν σχετικά με αυτά τα θέματα. Η εργασία ολοκληρώνεται με την βιβλιογραφία και ένα παράρτημα με ένα απόσπασμα του κανονισμού λειτουργίας των παιδικών σταθμών του Δήμου Πειραιά.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ- ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Με την παραχώρηση της κοινωνικής πολιτικής στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης από την Κεντρική Διοίκηση, δημιουργήθηκαν αρκετά οικονομικά προβλήματα γιατί δεν υπήρχαν οι κατάλληλοι οικονομικοί πόροι ώστε να μπορέσουν οι Ο.Τ.Α να αντεπεξέλθουν στις μεγάλες ανάγκες της κοινωνίας. Αυτό δημιούργησε στην αρχή μεγάλο πρόβλημα στις υπηρεσίες που πρόσφεραν οι Δήμοι στους ανθρώπους που είχαν ανάγκη. Με τα χρόνια όλο αυτό το πρόβλημα ξεκινάει να διορθώνεται με ευρωπαϊκά προγράμματα και πόρους που εισέρχονται στους Δήμους αλλά και από εκδηλώσεις που πραγματοποιούνται για να βοηθήσουν τους πολίτες που έχουν ανάγκη. Ένα παράδειγμα εκδηλώσεων είναι συναυλίες με εισιτήριο όχι οικονομικό αντίτιμο αλλά με τρόφιμα. Πάλι, όμως, τα προβλήματα συνεχίζουν να υπάρχουν και όσο οι ανάγκες με την οικονομική κρίση μεγαλώνουν τόσο περισσότερα προβλήματα θα υπάρχουν, αν οι Δήμοι δεν ασχοληθούν σοβαρά με το θέμα της κοινωνικής πολιτικής.

Στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής θα μπορούσαν οι Δήμοι να υλοποιήσουν περισσότερα προγράμματα. Ένας τομέας που χρειάζεται ενίσχυση είναι η ανεργία, την οποία θα μπορούσε να ενισχύσει ο Δήμος μέσω προγράμματος ώστε οι επιχειρήσεις να προσλαμβάνουν προσωπικό αλλά και να υπήρχε πλήρη καταγραφή των νέων ανέργων που υπάρχουν στην περιοχή ώστε να ενημερώνονται για τις θέσεις εργασίας. Επίσης, θα έπρεπε να διευρυνθούν τα κριτήρια για συμμετοχή σε αυτά τα προγράμματα που υλοποιούν οι Δήμοι και να μπορεί να συμμετάσχει περισσότερος κόσμος και όχι μόνο οι εντελώς άποροι. Ένας άλλος τομέας που είναι εφικτό να αναπτυχθεί είναι ο τομέας της υγείας με δημοτικά ιατρεία και γιατρούς σε καθημερινή βάση και δημοτικά ασθενοφόρα. Με συνεχόμενο ιατρικό έλεγχο των παιδιών και των ηλικιωμένων και συνεργασίες με διάφορους φορείς. Αλλά και για τα παιδιά θα μπορούσαν να κάνουν περισσότερες εκδηλώσεις ώστε να τα ψυχαγωγούν και να διασκεδάζουν δωρεάν. Επιπλέον, θα μπορούσαν οι Δήμοι να μοιράζουν καθημερινά τρόφιμα στους ανθρώπους που βρίσκονται σε ανέχεια.

Όσον αφορά την κοινωνική πολιτική στον Δήμο Πειραιά και στον Δήμο Αγίας Βαρβάρας που εξετάστηκαν παραπάνω παρατηρούνται πολλές ομοιότητες αλλά και κάποιες διαφορές. Όμως, και οι δύο προσφέρουν αξιόλογες υπηρεσίες κοινωνικής πολιτικής. Αντιμετωπίζουν με σεβασμό τους πολίτες και επενδύουν τα λεφτά που τους δίνονται επαρκώς.

Ο Δήμος Πειραιά προσφέρει παραπάνω υπηρεσίες στον τομέα των αστέγων καθώς διαθέτει ξενώνες διαμονής. Η άλλη υπηρεσία που ο Δήμος Πειραιά επιτελεί σημαντικό έργο είναι τα μαθήματα ελληνικής γλώσσας και ιστορίας στους αλλοδαπούς.

Ο Δήμος Αγίας Βαρβάρας στον τομέα που υπερτερεί είναι τα προγράμματα υγείας που αναφέρονται στα παιδιά και τους ηλικιωμένους, καθώς και το ότι έχει την δομή του ανταλλακτηρίου ενδυμάτων και άλλων ειδών για την οικονομία των πόρων και την υποστήριξη των πολιτών. Επίσης, στο κέντρο δημιουργικής απασχόλησης των παιδιών έχει χώρο φύλαξης και διασκέδασης για τα παιδιά όλο το χρόνο και όχι μόνο την καλοκαιρινή περίοδο. Τέλος, ο Δήμος αυτός έχει και την κοινωνική αλληλεγγύη λόγω πληθυσμού της ευπαθούς ομάδας των τσιγγάνων.

Στους τομείς που παρέχουν τις ίδιες υπηρεσίες είναι τα κοινωνικά φροντιστήρια, το κοινωνικό φαρμακείο το κοινωνικό παντοπωλείο, τις υπηρεσίες προς τους ηλικιωμένους μέσω των κέντρων που έχουν καθώς και στην δημοτική τράπεζα αίματος.

Το κομμάτι της κοινωνικής αλληλεγγύης που αφορά τους παιδικούς σταθμούς αντιμετωπίζει και αυτό μεγάλο πρόβλημα. Υπάρχει ελλιπής χρηματοδότηση ώστε να μη μπορούν οι Δήμοι να αντιμετωπίσουν τις ελλείψεις ειδών στους παιδικούς σταθμούς και να πληρωθούν οι προμηθευτές. Επίσης, υπάρχει μεγάλο πρόβλημα χώρου στέγασης των παιδικών σταθμών. Τα τέλη είναι κάποιες φορές υπερβολικά και το προσωπικό δεν φτάνει να καλύψει τις ανάγκες των παιδιών. Θα έπρεπε να υπάρχει πρόσληψη περισσότερου παιδαγωγικού προσωπικού και συγκεκριμένα μόνιμου και το γεγονός αυτό θα βοηθούσε στην καλύτερη λειτουργία των σταθμών αλλά κυρίως στην ομαλή ένταξη των παιδιών στο κοινωνικό σύνολο. Το προσωπικό θα έπρεπε να εκπαιδεύεται συνεχώς σε καινούργιες πρακτικές και σύγχρονες απόψεις για την επιστήμη της ψυχολογίας και την παιδαγωγική. Επιπλέον, θα έπρεπε να γίνει μείωση του ωραρίου από οκτάωρο σε εξάωρο γιατί η εξουθένωση των παιδαγωγών είναι ανασταλτικός παράγοντας για την ομαλή λειτουργία των παιδικών σταθμών.

Στους δύο Δήμους συγκεκριμένα που ερευνήσαμε παρατηρούμε ότι υπάρχει μεγάλο προβλήματα προσωπικού σε αντιστοιχία με τα παιδιά που φιλοξενούν κυρίως στους βρεφονηπιακούς σταθμούς και των δύο Δήμων, καθώς και ότι το μόνιμο προσωπικό δεν είναι επαρκές. Οι Δήμοι διαφέρουν σε αρκετά σημεία και από τον Πρότυπο κανονισμό Λειτουργίας καθώς και μεταξύ τους.

Ο Δήμος Πειραιά δεν συμπίπτει με τον Πρότυπο κανόνα λειτουργίας στην ηλικία των βρεφών καθώς δέχεται βρέφη από 8 μηνών και πάνω ενώ ο κανόνας ορίζει τα βρέφη να είναι από 1 μηνών και πάνω. Καθώς και στην αντιστοιχία σε πολλούς σταθμούς των παιδαγωγών που πρέπει να υπάρχουν στους παιδικούς σε σχέση με τα παιδιά ανά τάξη.

Οι διαφορές του Δήμου Πειραιά από τον Δήμο Αγίας Βαρβάρας ορίζονται στα εξής :

- Στα τέλη όπου ο Δήμος Πειραιάς έχει άλλη προοδευτική κλίμακα και είναι ανομοιομορφες οι διαφορές του από το ένα επίπεδο στο άλλο ενώ στην Αγία Βαρβάρα είναι πιο αντικειμενικά τέλη και δεν υπάρχουν ανομοιομορφίες πολλές
- Στο πλήθος των παιδικών σταθμών καθώς ο Δήμος Πειραιάς έχει περισσότερο πληθυσμό και περισσότερα παιδιά από την Αγία Βαρβάρα
- Στο ωράριο λειτουργίας, αφού οι σταθμοί του Δήμου Πειραιά δεν έχουν απογευματινό ωράριο ενώ οι σταθμοί της Αγίας Βαρβάρας προσφέρουν απογευματινή λειτουργία
- Στην λειτουργία τους, αφού οι σταθμοί του Πειραιά δεν έχουν τμήματα ανοικτά τις μέρες των Χριστουγέννων και του Πάσχα κάτι που γίνεται στους αντίστοιχους Δήμους της Αγίας Βαρβάρας
- Στην μεταφορά των παιδιών καθώς ο Δήμος Πειραιά δεν προσφέρει μεταφορά ενώ ο Δήμος Αγίας Βαρβάρας έχει σχολικό λεωφορείο
- Τέλος, στο μόνιμο προσωπικό καθώς ο Δήμος Πειραιά έχει περισσότερο μόνιμο προσωπικό ενώ ο Δήμος Αγίας Βαρβάρας έχει περισσότερο προσωπικό αορίστου Χρόνου.

Τελειώνοντας την εργασία που έκανα, αν και αντιμετώπισα αρκετά προβλήματα όπως είπα με τα στοιχεία των οικονομικών και την αργοπορία στις απαντήσεις, πιστεύω ότι επιθυμούν να κάνουν την δουλειά τους με τον καλύτερο τρόπο όλοι οι αρμόδιοι φορείς αλλά δεν έχουν τους αναγκαίους πόρους ώστε να γίνει αυτό . Να διευκρινίσω ότι δεν απαντήθηκαν όλες οι ερωτήσεις ούτε οι ανοικτές, εκτός από τον Δήμο Αγίας Βαρβάρα, στον οποίο απαντήθηκαν οι ανοικτές 27-28 που αναφέρονται στα προβλήματα που ανέφερα παραπάνω. Εκεί πού βρήκα την καλύτερη εξυπηρέτηση ήταν ο Δήμος Αγίας Βαρβάρας και μέσω της Προέδρου είχα άριστη επικοινωνία και εξυπηρέτηση . Όσον αφορά τον Δήμο Πειραιά, αν και κάτοικος, χρειάστηκαν αρκετές προσπάθειες για να πάρω τα απαραίτητα στοιχεία .

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- (6).Βλάχου Μ., Οικονόμου Θ., Φλωρίνης Δ., (2000) Θέματα Κοινωνικής Πολιτικής και πεδία εφαρμογής. Θεσσαλονίκη: University Studio
- (1,4). Μούσης Ν., (2002) Η κοινωνική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αθήνα : Παπαζήσης
- (11). Παπαθανασίου Α., (2000) Προγράμματα και δραστηριότητες στους Παιδικούς Σταθμούς. Αθήνα : Τυπωθήτω

ΠΗΓΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

- (2). www.eur.europa.eu , Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών κοινοτήτων
- (3). www.eur-lex-europa.eu/legal, Έκθεση 2011 της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ,το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών οικονομικών και την Επιτροπή των Περιφερειών ,Βρυξέλλες 16/4/2012.
- (5). www.ekka.org.gr, Ιστοσελίδα Εθνικού κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης.
- (7). www.el.wikipedia.org/wiki/Πειραιάς, , Ελεύθερη Ηλεκτρονική Εγκυκλοπαίδεια.
- (9). www.el.wikipedia.org/wiki/ΑΓΙΑ_ΒΑΡΒΑΡΑ, Ελεύθερη Ηλεκτρονική Εγκυκλοπαίδεια.
- (8). www.kodep.gr, Ιστοσελίδα Κοινωφελής Δημοτικής Επιχείρησης Πειραιά.
- (12). www.kedke.gr, Μελέτη κατανομής επιχορήγησης κρατικών και βρεφονηπιακών σταθμών ΟΤΑ(Ν2880/2001),Επιτροπή κοινωνικής και πολιτικής πρόνοιας
- (13). www.roeta.gr/fekk497/2002 , Εφημερίς της κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας Αρ Φύλλου 497, 22 Απριλίου 2002, Πρότυπος Κανονισμός Λειτουργίας των Βρεφονηπιακών και παιδικών Σταθμών
- (14).www.eetaa.gr, Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης.

ΕΝΤΥΠΟ ΥΛΙΚΟ

- (10). Έντυπό υλικό από κοινωνική υπηρεσία Δήμου Αγίας Βαρβάρας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1) Από ιστοσελίδα Δήμου Πειραιά, www.pireasnet.gr.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ ΠΕΙΡΑΙΑ

Οι Παιδικοί - Βρεφονηπιακοί Σταθμοί είναι βασικά χώροι αγωγής και ασφαλούς διαμονής για παιδιά προσχολικής ηλικίας, και **σκοπό έχουν:**

- Να παρέχουν ενιαία προσχολική αγωγή σύμφωνα με τα πλέον σύγχρονα επιστημονικά δεδομένα .
- Να βοηθούν τα παιδιά να αναπτυχθούν ολόπλευρα ,σωματικά ,νοητικά , συναισθηματικά και κοινωνικά .
- Να εξαλείφουν κατά το δυνατό , τις διαφορές που τυχόν προκύπτουν από το πολιτιστικό ,οικονομικό και μορφωτικό επίπεδο των γονέων τους .
- Να εξασφαλίζουν χρόνο για εργασία στους γονείς .
- Να ενημερώνουν τους γονείς και παράλληλα να τους ευαισθητοποιούν πάνω σε θέματα σύγχρονης παιδαγωγικής και ψυχολογίας.
- Να βοηθούν τα παιδιά προσχολικής ηλικίας στην ομαλή μετάβαση τους από το οικογενειακό στο σχολικό περιβάλλον.
- Να παρέχουν ημερήσια διατροφή και φροντίδα στα παιδιά που φιλοξενούν τηρώντας τους κανόνες υγιεινής και ασφαλείας.

1.ΧΡΟΝΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Α) Ώρες λειτουργίας των παιδικών σταθμών ορίζονται από 7:00 π.μ. μέχρι 15:45 μ.μ

Β) Οι παιδικοί σταθμοί δεν λειτουργούν τα Σάββατα , τις Κυριακές και τις ημέρες αργίας των υπηρεσιών του Δήμου.

Επίσης δεν λειτουργούν κατά τα εξής διαστήματα:

από 1 έως 31 Αυγούστου

από 24 Δεκεμβρίου έως 6 Ιανουαρίου

από Μ. Πέμπτη έως Κυριακή του Θωμά

2.ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΑ ΝΗΠΙΑ-ΒΡΕΦΗ

Στους παιδικούς σταθμούς γίνονται δεκτά νήπια από ηλικία 2,5 ετών ,εφόσον αυτοεξυπηρετούνται μέχρι την εγγραφή τους στο Νηπιαγωγείο , στα βρεφικά τμήματα από 8 μηνών έως 2,5 ετών.

3.ΠΡΟΣΕΛΕΥΣΗ – ΑΝΑΧΩΡΗΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Α) Η προσέλευση των παιδιών αρχίζει στις 7:00 π.μ. και λήγει στις 8:30 π μ

Οι ώρες προσέλευσης θα τηρούνται αυστηρά σύμφωνα με το άρθρο 11 του κανονισμού λειτουργίας των παιδικών σταθμών.

Β) Η αποχώρηση των παιδιών αρχίζει μετά το μεσημεριανό γεύμα μέχρι το τέλος του ωραρίου

λειτουργίας του σταθμού ή και ναρίτερα εφ όσον υπάρχει ειδικός λόγος (προσαρμογή ή ασθένεια)
 Γ) Η παραλαβή των παιδιών θα γίνεται από τους γονείς ή τους κηδεμόνες ή από κατάλληλο ενήλικο πρόσωπο που θα έχει εξουσιοδοτηθεί εγγράφως

4. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΓΟΝΕΩΝ

Α) ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ ΦΙΛΟΞΕΝΟΥΜΕΝΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Πίνακας της μηνιαίας συμμετοχής , σύμφωνα με το ετήσιο οικογενειακό Εισόδημα .

Οικογενειακό εισόδημα	1 παιδί	2 παιδιά
12.001-13.000 €	38 €	55 €
13.001-15.000 €	51 €	77 €
15.001-18.000 €	60 €	89€
18.001-24.000 €	68 €	102 €
24.001-30.000 €	85 €	119 €
30.001-33.000 €	94 €	128€
33.001-36.000 €	102 €	136 €
Από 36.001 € και άνω	128 €	153€

Β. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ ΠΟΥ ΑΠΑΛΛΑΣΣΟΝΤΑΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

1. Οι έχοντες οικογενειακό εισόδημα έως 12.000 € (εφ όσον αυτό αποδεικνύεται από όλα τα νόμιμα δικαιολογητικά).

2. Εφ όσον υπάρχει στην οικογένεια άτομο με ειδικές ανάγκες (γονείς, παιδιά) με ελάχιστο ποσοστό αναπηρίας 67% και με την προϋπόθεση οικεία βεβαίωσης του ασφαλιστικού φορέα τους ή της Πρωτοβάθμιας Υγειονομικής Επιτροπής.

3. Οι πολύτεκνες οικογένειες

4. Οι μονογονεϊκές οικογένειες , χήροι/ες , διαζευγμένοι /ες

Εάν το εισόδημα είναι άνω των 15.001 € ακολουθείται ο παρακάτω πίνακας μηνιαίας συμμετοχής

Οικογενειακό εισόδημα	1 παιδί	2 παιδιά
15.001-16.000 €	38 €	55 €
16.001-19.000 €	51 €	77 €
19.001-22.000 €	60.00 €	89€
22.001-28.000 €	68 €	102 €
28.001-34.000 €	85 €	119 €
34.001-37.000 €	94 €	128€
37.001-40.000 €	102 €	136 €
Από 40.001 € και άνω	128 €	153€

6). Η οικονομική συμμετοχή, για τέκνα υπαλλήλων (μονίμων, αορίστου χρόνου και συμβασιούχων) Δήμου Πειραιά και των συναφών Ν.Π.Δ.Δ ,Οργανισμών, επιχειρήσεων και άλλων τυχόν ιδρυθημένων , από το Δήμο Πειραιά φορέων, καλύπτονται από τον Δήμο.

Για την απόδειξη και ένταξη των οικογενειών στις επί μέρους κατηγορίες κριτηρίων, την αίτηση εγγραφής θα συνοδεύουν όλα τα δικαιολογητικά, που κρίνονται απαραίτητα από τη Δ/ση Βρεφ/κών σταθμών

Δ) Η οικονομική συμμετοχή των γονέων πρέπει να εξοφλείται στο Ταμείο του Δήμου Πειραιά, τις πρώτες δέκα ημέρες κάθε μήνα. Η οικονομική εισφορά είναι υποχρεωτική από την ημερομηνία εγγραφής του παιδιού και μέχρι τη λήξη της περιόδου λειτουργίας των παιδικών σταθμών κατ'έτος. Μαζί με την εισφορά του Σεπτεμβρίου ή του πρώτου μήνα από την εγγραφή προκαταβάλλεται και η εισφορά του Ιουλίου.

Ε) Σε καμία Περίπτωση διαγραφής δεν επιστρέφεται η οικονομική εισφορά.

5.ΔΙΑΚΟΠΗ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 8 του κανονισμού λειτουργίας των παιδικών σταθμών η διακοπή γίνεται:

Α) Κατόπιν αιτήσεως του γονέα ή κηδεμόνα στην οποία θα αναφέρεται ο λόγος που ζητούν τη διαγραφή.

Β) Όταν εμφανισθούν σοβαρά προβλήματα στη συμπεριφορά ή την υγεία των παιδιών που δεν μπορούν να αντιμετωπισθούν από τον παιδικό σταθμό.

Γ) Όταν δεν καταβάλλεται από τους γονείς η οικονομική τους συμμετοχή για χρονικό διάστημα πέραν των 20 ημερών, χωρίς να υπάρχει σοβαρή δικαιολογία και αφού πρώτα ειδοποιηθούν εγγράφως από τον προϊστάμενο, να καταβάλουν το οφειλόμενο ποσό.

Δ) Όταν κατ'εξακολούθηση δεν συμμορφώνονται οι γονείς με το πρόγραμμα και τους όρους λειτουργίας του παιδικού σταθμού.

Ε) Όταν απουσιάζει από τον παιδικό σταθμό το παιδί αδικαιολόγητα πάνω από ένα μήνα και μετά από έγγραφη ειδοποίηση του προϊσταμένου παιδικού σταθμού.